

sak tuje se ima ubiti, a njegovo premoženje uničiti. Amerikanski konzul v Nankingu je sporočil svoji vladi, da so revolucionarni agitatorji že začeli napadati tuje. Ameriški konzulat je bil napaden in napol razdejan. Vsi konzuli so prosili od svojih vlad podpore in varstva za vse kristjane na Kitajskem.

Mala politična naznanila.

Dne 3. junija: Cesar je dne 30. m. m. sankcioniral volilno preosnovo za Hrvaško. Preosnova je sicer pomanjkljiva, a dobi kmečko ljudstvo vendar po njej večjo veljavo, kakor jo je imelo doslej. — Rusko ministrstvo je po poročilih srbskih listov obvestilo srbsko vlado, da se bo kneževina črnogorska meseca avgusta t. l. v sporazumu z velevlastmi proglasila za kraljestvo. — Predsednik državnega zbora, dr. Pattai je dne 1. t. m. praznoval 25letnico, odkar je poslanec.

Dne 4. junija: Vse češke stranke, izvzemši radikale, so izjavile, da so pripravljene, se posvetovati o jezikovnem zakonu, ki ga je izdelal poslanec Bukvaj za celo državo. Posvetovanj se udeležijo tudi češki socialni demokrati. — Poslanski klub srbskih narodnjakov se je v seji dne 2. t. m. izrekel za revizijo srbske ustave. V tozadnji resoluciji se poziva vlado, naj čimprej skliče veliko narodno skupščino, ki bo sklepala o reviziji. — Turki so začeli Albance razoroževati in jim vzeli nad 2000 pušk, ne da bi se Albanci branili.

Dne 5. junija: V Belgradu so razkrili nek anarhistični klub, v katerem so bili vpisani kot člani večinoma dijaki in delavci. Več oseb se je zaprla. — Dne 3. t. m. je bilo pri ministrskem predsedniku Bienenrthu odposlanstvo žena, ki mu predoči važnost in potrebo, da dobe žene večje politične pravice, in da se smejo udeleževati vsaj delovanja političnih društev. Baron Bienenrth je odgovoril, da je zbornica svoj čas z veliko večino odklonila žensko volilno pravico za državni zbor, kar se pa tiče političnih društev, je zakon res pomanjkljiv, in se bodo pri preosnovi društvenega zakona želje žena upoštevale. — Na Kitajskem se pripravljala revolucija.

Dne 6. junija: Cesar pride dne 18. t. m. v Budimpešto, da s prestolnim govorom dne 21. t. m. osebno otvori ogrski državni zbor. — V Zagrebu se snuje „Starčevićeva katoliška stranka prava“, ki naj bi združila vse hrvaške pravaše v eni stranki. — Albanski pretendent, princ Ghika, je baje vdrl v Albanijo, da vnovič zaneti vstajo. Vlada je na njegovo glavo razpisala nagrado. — Japonska vlada je odkrila veliko anarhistično zaroto. Anarhisti so stopili kot delavci v državno tovarno smodnika, kjer so napravili bombe, s katerimi so hoteli pognati v zrak ministrskega predsednika in druge ministre.

Razne novlice.

* **Iz pravosodne službe.** Državni pravdnik Rudolf Tschek v Mariboru je imenovan za namestnika višjega državnega pravdnika v Gradcu.

* **Iz šole.** Za stalnega učitelja in šolovodjo na ljudski šoli v Naraplju je imenovan stalni učitelj v Zetalah, Anton Gaberc; za stalnega učitelja na ljudski šoli Celje okolica je imenovan stalni učitelj v Braslovcah.

* **Zadružna Zveza** v Ljubljani, pododbor za Štajersko v Mariboru, vabi k glavni skupščini pododbora za Štajersko, katera se vrši v četrtek, dne 16. junija v prostorih katoliškega delavskega društva (Flössergasse 4) v Mariboru. Začetek ob 10. uri predpoldan. — Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju. 2. Poročilo o revizijah in nasveti za poslovanje. 3. Predavanje g. deželnega vinorejskega nadzornika M. Je-

V tem hipu skoči prvoobhajane pred sliko ter jo zakrije s svojim detinskim, vendar prilično visokim stasom.

„Podaj se, plemenitaš!“ zarjove oni divjak, katera roka je že segla, da sname sliko.

Vendar mladi grof se ne gane.

„Podaj se!“ ponovi razbojnik, „sicer boš gorko plačal svoj odpor.“

A deček se ne gane. Kakor marmornat kip vztraja mladi junak. Niti žilica mu ne zdrhteče, ko stopi njegov sovražnik k njemu, ga ošine s pogledom polnim mržnje liki besne zveri. Z životom se nagne, kakor tiger, ki se hoče zaleteti.

Pogumno srce deteta razjari prevratnika tem bolj, ker so se mu drugi rogali, da se dopušča strahovati od slabega dečka, malega plemenitaša. Hitro, kakor blisk, izdere nož, vzdigne roko, da zamahne na ubogega slabiča, ki je stal pred njim brez orožja.

„Izdajalec! Plemenitaš!“ se je penil okrutnež.

„Podaj se, ali — —“

„Marija, Marija, pomagaj, pomagaj!“ je tiho molilo dete, stoječe na mestu.

Sedaj zaori divji krik in zasmeh iz divjaških grl.

„Ti si mi upaš ustavljati?“ vzklikne razbojnik.

„Dobro, tu imaš plačilo za to!“

In v tem hipu zasadi nož v dečkove prsi. Slab krik se čuje iz bledih ust en ranjenega; roko dvigne na rano in nato pade drobno telo znak tja k Marijini sliki, kakor da jo hoče še umirajoče braniti.

Ta bolestni prizor iznenadi besne revolucionarce.

(Konec prihodnjic.)

lovška. Stanje živinoreje na Spodnjem Štajerskem, razne pasme, sredstva za povzdigo živinoreje. 4. Predavanje g. Vlad. Pušenjaka: Zadruga prodaja živine. 5. Slučajnosti. — Vse zadruge naj pošljejo zastopnike, vabijo se pa tudi vsi, ki se zanimajo za gospodarski napredek na Spodnjem Štajerskem, k skupščini.

S. K. S. Z. priredi kakor slišimo tudi letos romarske vlake. V načrtu, ki pa še ni popolnoma gotov, so: romarski vlak iz Maribora na Trsat, potem iz Brežic na Brezje in iz Celja na Brezje, končno pride v poštev tudi vlak iz Slovenske Bistrice v Marjino Celje. Prvi bo odšel dne 11. julija, drugi 25., tretji 26. julija, četrti pa začetkom avgusta. Vse podrobnosti in cene se bodo še pravočasno naznanile. Opozorjamo že sedaj, da, bo onim, ki bodo šli na Trsat, dana prilika, ogledati si syetovno znano postojnsko jamo.

* **Vsa društva S. K. S. Z.** naj imajo takoj odborove seje radi priprav za 10. julij.

* **Blagoslovljenje** zastave Srca Jezusovega hrvaške katoliške mladine se je z velikimi slovesnostmi vršilo dne 3. t. m. dopoldne v Zagrebu. Kumovala je grofica Gabrijela Pejacsevich. V sprevedu so bile zastopane od vseučilišča pa do ljudske šole vse javne in zasebne, mladeniške in dekleške šole; bilo je nad 2000 šolske mladine. Svobodomiselci (!) so vsled tega priredili protesten shod. Na tem shodu je pa prišlo do pretepa, v katerem je bilo poškodovanih nekaj duhovnikov in delavcev. Katoliški dijaki so napravili obhod po mestu in demonstrirali pred liberalnimi uredništvimi. Nasprotno so govorili in se zbirali tudi „naprednjaki“. Policija je imela veliko dela.

* **Vinski davek.** Različni slovenski listi so očitali hofratu Ploju, da je v finančnem odseku v nekaterih slučajih postopal preveč prijazno nasproti finančnemu ministru, torej proti onemu ministru, ki nam je prinesel predlog za nov vinski davek. Sedaj se dr. Ploj v liberalnem celjskem „Dnevniku“ in v svoji konservativni „Slogi“ zagovarja, češ, da se je vlada že vdala in da ne vstraja več pri zahtevi, da se dovoli vinski davek. Ta Plojeva trditve pa je grda neresnica, ki meri samo na to, da sebe opere, zraven pa ljudstvo krivo poučuje. Minister Bilinski je ravno v zadnjem času večkrat izjavil, da vstraja pri vseh svojih davčnih predlogih, torej tudi pri vinskem predlogu. Res pa je, da večina strank vlade pri vinskem predlogu bržkone ne bo podpirala, torej imajo zaslugo stranke, ne pa prijatelja Bilinski in Ploj.

* **„Štajerc“** urednik Linhart noče pripoznati resnice, da je njegov „Štajerc“ že zategadelj malo vreden, ker je poceni. Oh, kako srečna bi bila slovenska dežela, ako bi zmagal „Štajerc“, ki nemščino povzdiguje vsak teden v deveta nebesa. Imeli bi sečasoma v vsaki občini zraven slovenske še blaženo nemško šolo, kakor jih najdemo povsod, kjer se nemščina hvalec kot edino zveličavni jezik. Namesto 3, 4, 5 učiteljev bi imeli potem po 6, 8, 10 učiteljev, seveda naprednih v nemškem duhu. To vse bo „Štajerc“ plačeval, kaj ne? In kadar bo povsod nemška šola, bodo iz Prusije priromali lačni lutrovske pastirji s svojimi gospomi in frajlicami, zidali se bodo protestantovski templji in še lutrovske šole. To vse bo „Štajerc“ plačeval, kaj ne? Mi, ki imamo še pamet v glavi, in ne v laktu, kakor zapeljani in zagrizeni štajercijanci, razvidimo jasno, da bi se nam zopet povrnila časi krute tlake. Morali bi namreč delati tlako, da bi nam silila kri izpod nohtov, da bi zmagali toliko davkov za vse nemške šole, učitelje, protestantovske pastirje, templje in ljudske šole. Pristaši „Štajerca“ so torej pravi davčni eksekutorji, katerih se nič posebno ne veselimo.

Kako se pripravljajo liberalni in svobodomiselni učiteljiščeniki na svoj poklic. Na goriškem učiteljišču je pred kratkim neki dijak stopil h kipu sv. Alojzija, ki stoji na hodniku, vzlet iz roke svetnika lilijo in jo nesel na stranišče. Iako se upajo dijaki, ki hočejo čez nekaj let vzgajati našo deco, že sedaj na tak nečuvven način skruniti svete reči, ko se nahajajo še pod neposrednim nadzorstvom, kaj bodo počenjali še-le zunaj kot učitelji, ko bodo prosti nadzorstva. Ali je vreden tak liberalalec, da se mu nežna mladina poveri, da jo uči in vzgaja? Nikakor ne! Zato pa, očetje in matere, zahtevajte vedno od učitelja, kateremu ste poverili svoje otroke, da v besedi in v dejanju daje dober vzgled krščanskega življenja. Ker ga morate sami plačevati, imate tudi pravico, to zahtevati od učitelja.

* **Vpisovanje** učencev v I. razred c. kr. državne gimnazije v Mariboru se vrši dne 1. julija t. l. od 9. do 12. ure dopoldne. Isti dan se vrše sprejemni izpiti.

* **Več deželnih ustanov** se bo razdelilo z začetkom šolskega leta 1910-11 na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru med revnejše gojence tega zaveda. Natančneje pove inserat.

Dopusti povodom žetve. Vojno ministrstvo je izdalo pred krajšim odredbe glede letošnjih vojaških dopustov za časa žetve. Na podlagi teh odredb je treba vobče dovoljevati žetvene dopuste: (a) lastnikom ali najemnikom velikih kmetij in sinovom, svakom ali vnukom lastnikov (najemnikov), ki nimajo polne pravice do udobnosti po par. 34 v. z.; to je, ki nimajo pravice do zahteve, da se jih premešči v domačino rezervo; b) sinovi, svaki ali vnuki posestnikov malih ali srednjih kmetij; c) kmetijski delavci, s posebnim ozirom na one, ki so v zadnjem letu službe. Dopust je dovoljuje vobče za tri tedne. Moštvo je odpuščeno v civilni obleki ter ima proti pred-

ložitvi izkaznice za žetveni dopust pravico do one znižane vozne cene, kakor vojaške osebe, ki ne potujejo službeno.

* **Sv. Višarje.** Kakor je že „Slovenski Gospodar“ nedavno poročal, so letos na Sv. Višarjah razpisani popolni odpusti svetega leta, ker se praznuje 550letnica tukajšnje božje poti. Otvorila se je letos božja pot — kakor navadno vsako leto — na praznik Vnebohoda Gospodovega. Tokrat je bilo tu še silno veliko snega, po 2 do 3 m visoko. Pa zvesti čistilci Marijini se ga niso ustrašili. Prišli so na 1792 m visoko goro, na starodavne, pobožnim romarjem tako priljubljene Višarje v zadostnem številu klanjat se nebeški Kraljici in jej potožit svoje težave. — Ker je pa sedaj vreme vedno ugodneje in je sneg precej izginil, število romarjev vedno narašča. Veliko se jih pa obeta prihodnje mesece zlasti iz Koroške. Kakor je bilo nedavno čitati v nekem koroškem časniku, bi utegnili priti letos na sv. Višarje do 50 procesij pod vodstvom duhovnikov, da se tako verniki iz vseh dekanij s svojimi verniki vred lažje udeležijo odpustkov svetega leta. Čul se je tudi glas, da bi bilo dobro, ako bi vsa koroška katoliška slovenska izobraževalna društva priredila v primernem času skupno romanje na Sv. Višarje. Zares, krasna misel! Da bi se le tudi uresničila! — Brezdvomno bi tudi marsikdo naših štajerskih rojakov rad obiskal slavne in lepe Sv. Višarje. Zato se mi zdi koristno in potrebno, opozoriti čitatelje „Slovenskega Gospodarja“ na nekatere reči glede božje službe in drugih reči. — Božja pot na Sv. Višarje je otvorjena vsako leto od Vnebohoda Gospodovega do rožniveenske nedelje. V tem času delujejo tu vedno trije duhovniki. Vsako soboto zvečer in pred zapovedanimi prazniki je po litanijah z blagoslovom ob 7. uri slovenska pridiga. Ob nedeljah zjutraj je samo nemška pridiga. Sv. maše se začne redno vsaki dan ob 6. uri, po 8. uri ni navadno nobene sv. maše več, tudi ob nedeljah ne. Pač pa je ob sobotah in ob dnevih pred zapovedanimi prazniki tudi ob 9. uri sv. maša z blagoslovom. — Glede železnice opozorjamo zlasti romarje iz mariborske okolice, da je proga Maribor—Celovec—Beljak najpripravnejša, najcenejša. Ako se pelješ iz Maribora zjutraj ob 6. uri s koroškega kolodvora, z južnega nekaj minut poprej, si ob ½2. uri na Trbižu, od tam pa peš na Sv. Višarje, dobre 3 ure hoda. V Beljaku je treba prestopiti na drug vlak. Vlak stane od Maribora do Trbiža 7 K 60 vin. Pripraven je tudi vlak, ki odhaja iz Maribora ob 10. uri 14 min. dopoldne. Pri tem vlaku je treba v Beljaku prestopiti na brzovlak (do Trbiža), kar pa stane samo 30 vin. več. Tudi s tem vlakom si lahko zvečer ob ½9. uri na Sv. Višarjah. — Kdor želi o tej ali drugi zadevi še kakega pojasnila, naj se po dopisnici obrne na podpisanega. — Pešpot na Sv. Višarje je precej strma in nekoliko težavna — dobri dve uri hoda; ko si pa gori in vživaš krasen, veličasten razgled na Koroško, Kranjsko in deloma tudi na Laško, posebno pa, ko stopiš v Marijino svetišče, je pozabljen ves trud, čutiš se takoj poživljenega. — Ker so Višarje precej visoke, so noči — tudi poleti — hladne. Zato je dobro, da prinese vsak romar kaj za ogrniti, da je tako varnejši pred prehlajenjem. Za prenočišča je pa preskrbljeno. Bog daj, da bi prišlo prav veliko vernikov po odpustke in druge milosti, ki jih v tem svetem letu deli tu milostna Mati božja! — Sv. Višarje, dne 1. julija 1910, pošta Žabnica, Koroško. — P. Salezij Vodošek, frančiškan.

Mariborski okraj.

m **Porotno sodišče.** Pred porotnim zasedanjem, ki se začne dne 13. t. m., se bodo morali zagovarjati sledeči: Franc Stampfer radi oskrumbe in lahke telesne poškodbe in Marija Kašovic radi požiga; predseduje predsednik okrožnega sodišča L. Perko. 14. junija: Jožef Horvat, uboj, predseduje deželnosodni nadsvetnik Voušek. 15. junija: Anton Stois, ponarejanje denarja, predseduje Morokutti. 16. junija: Mihael Pak radi oskrumbe in zapeljave k oskrumbi, predseduje Fraidl. 17. junija: Simon in Ana Malli, goljufija s požigom, predseduje Voušek.

m **Pekel** pri Poljčanah. V štev. 19. „Slovenskega Gospodarja“ označeno majevno drevo je vsled naših nemškutarskih nestrpnostev moralo pasti. Baje je bil v gostilni Baumana storjen sklep, dati onemu, ki drevo podere, 20 K nagrade. Ko je ta zlobnež, ki je baje uslužben pri železnici, za obljubljene Judeževe groše drevo okoli polnoči podrli, potrgal je s tem električne žice, ki tvorijo luči na kolodvoru, vsled česar je pogasnila luč po celem kolodvoru in vlaki so morali kakor tatovi v temi (le pri luči sprevodnikov in uslužbencev) pri- in odhajati. Kako grozna nesreča bi se bila lahko zgodila. Radovedni smo, ako je postajenščelstvo to zadevo kaj ovadilo, in ako se naše orožništvo za ta dogodek kaj zanima. — Ko so naši vrli fantje o storjenem činu izvedeli, postavili so takoj drugo drevo ter pritrčili na njega mesto ene, kar tri slovenske zastave poleg cesarske in avstrijske, toda žalibog, usoda drevesu ni bila mila, zato je pod udarci nemškutarske sekire moralo pasti. Prišel je namreč občinski redar najprej s pismenim nemškim pozivom nad gostilničarko Grubelnik, da drevo v teku 2 ur odstrani, sicer bode to storilo županstvo na njene stroške, vrh tega pa bo ona kaznovana na 10 K globe. Temu pozivu se gostilničarka ni hotela pokoriti, zato je po preteku dveh ur poslal župan redarja s hlapcem, da drevo podere. Začetkom hlapec ni hotel dejstva izvršiti, toda redar mu je zažugal: Sie müssen das tun,

Vi morate to storiti, in zdajci je padlo nedolžno, nemčurjem sapa zapirajoče drevo. Zdaj so začeli nemčurji od veselja ploskati in nekemu fantalinu, ki občuje z nemškutarji, zdelo se je celo potrebno, da je od veselja streljal iz samokresa. Značilno je pri tem, kako se je gostilničarki in njenemu možu pretilo. Ker se je torej že drugo drevo pod vplivom raznoternikov podrla, in to samo zaradi slovenske trobojnice, zdelo se je potrebno našemu vrlému neustrašenemu č. g. župniku Al. Cilenšek, vprašati c. kr. okrajno glavarstvo o moči in dovoljenju podiranja nedolžnih dreves, pri katerih se je žalila slovenska narodnost, čustvo za cesarja in avstrijski patrijotizem, ker so bile vse tri zastave vničene. Hvala Bogu, Bauman se je imel tekem 24 ur zagovarjati pred okrajnim glavarstvom, in tretje krasno majevó drevo je v par dneh zopet stalo. Toda tega so naši nemškutarji le od daleč gledali, kajti zvedeli so, da je drevo nedotakljivo in zamore odstranitev tega — imeti strašne posledice. Č. g. župnik so nam priborili pravico, da sme drevo stati, in da na njega smemo obesiti, kar nam je drago, zato se jim najprisanjeje zahvaljujemo za njih trud in požrtvovalnost. Slovenski prebivalci naše lepe občine, mi pa sedaj spoznajmo, s kom imamo opraviti, in skrbno se ogibljimo nemškutarskih gostiln in trgovin; ne vinarja jim več ne privoščimo, in če se držimo trdnega sklepa, bodemo s časom videli, kako izginejo oni, koji so hoteli in še hočejo, da bi mi poginili. — Držimo se edino gesla „Svoji k svojim!“ — Pekelski fantje.

m Nadbišec. Na Telovo jutraj je vlomil pos. sin Vincenco Kramberger iz Gradenskega v sosedovo hišo posestnika Karl Kocbek-a in mu odnesel 93 K. Ker ga je težila vest, je sam izpovedal orožniku in potem nesel denar nazaj. Pozor pred tatovi!

m Gornja Polskava. Propadli kandidat Kitek, prirejevatelj sijajnih shodov. Že par let sem straši in hodi okoli po Gornji Polskavi uradnik iz Pragerskega, socialdemokrat, ki sliši na ime Kitek. Ljudje se čudijo njegovi vstrajnosti, ki jo razvija pri prodajanju svojih političnih neumnosti in klobasarij, katerih mu pač noče nihče odvzeti. Njegovi shodi se namreč odlikujejo, kakor zadnji dne 29. maja t. l., po mnogobrojnem številu neudeležencev in malem številu udeležencev. Nemeč bi pač rekel: „Er zählt die Häupter seiner Lieben, und sieh, es fehl'n noch sechs zu sieben.“ Poslušalcev je navadno po dva, k večjemu pet, in še ti se čutijo poklicanim, da obstruirajo. Pri zadnjem shodu pri Sorčniku, ko je govoril o draginji živil namesto o draginji južne železnice, kjer je uslužben kot uradnik, je pa že sam spoznal, da so poslušalci kmalu siti njegovih tečnih otrobov, ter vzdihnil: „Se ne splača, da bi govoril.“ Dobro kritiko pa je pridelal graščinski lovec: „Saj nič ne velja!“ Kitekove socialnodemokratske budalosti so voljni poslušati samo učitelji, ki kujejo njegovo modrost nad zvezde. Lani je bil celo novabljen v učiteljskem društvu za slovenjebistriški okraj, da je predaval v Slov. Bistrici o socialnem demokratizmu in šoli. Polskavski kmetje pa ga nočejo poslušati za noben denar ne, saj jim je zastoj obljuboval vse škofovske gradove in avstrijske samostane za samo malo potrpežljivosti. Odslovili so ga, in nekdo mu je zaklical, kakor mu tudi mi kličemo: „Pojdi svojo politično modrost prodajati na spodnje-polskavsko gmajno.“ — Da se bo vedel za naprej po tem ravnanju.

m Gor. Polskava. Socialnodemokratska in liberalna posojilnica v Gornji Polskavi še ni začela poslovati. Nekateri pravijo, da začne poslovati šele tedaj, ko bo dorasel za uradnika „princ“, ki se ima malo prehitro in v veliko nevoljo materinih starišev naroditi nekje na Gornji Polskavi. Ker je posojilnica zelo malo potrebna, so vsi voljni dotlej počakati. — Pri tožb se ni bati!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Slovence se kažejo naši ljubi nemškutarji vselej in povsod, kadar od Slovencev kaj rabijo. Tako so hodili za občinske volitve od hiše do hiše, se prijazno vsiljevali in delali dalekosežne obljube. Ne vem, da vsako pogosto gospoda k meni prihaja in je tako prijazna, postrežljiva itd., me je marsikdo vprašal. Stvar se je ljudstvu od naše strani primerno razložila in pojasnila. In res izdalo je. Te vrste ljudi so izginili iz novega odbora, v katerem jih ne moremo več rabiti. Imeli smo že samonemški pečat, razglasi na občinski deski so bili samonemški itd. V cerkvi si jih znal z drobnogledom iskati, a jih še nisi našel. Jako dosti bi lahko še navedli, pa dovolj. — Taki ljudje naj nam bodo gospodarji v občini in naj nas v javnosti zastopajo, ljudje, ki se povsod smešijo. Nikoli več! V 20. stoletju pač ne spada v tako veliki občini na županski stolec človek, ki za to ni sposoben. Človek, ki ne zna, naj nam igra prve gosli? Imamo pač naše može dosti bolj sposobne za taka mesta. Da se je cela stvar tako dobro obrnila, se imamo zahvaliti g. kaplanu Ogradiju, nadučitelju g. Kotniku in Zinauerju, vrlému gospodu gostilničarju Teklarju in Ketišu, posestnikoma Kapunu in Zmavcu in še par drugim. Nemčurji so pri Alahu prisegli, da zmagajo vsaj v dveh razredih, a našinci so jim napravili čez celi račun neizbrisno črto. Takšnih volitev Sv. Jakob še ne pomni, udeležilo se jih je 80% volilcev. Imeli smo precej ljudi, ki so svoje pričanje za kos mesa (v petek) in kupico vina prodali. Značilno in žalostno. Gospa Ornig v Jarenini tudi ni hotela dati pooblastila. Tudi sv. Jurčani niso prišli, kakor smo upali. Zmagalo je torej domače ljudstvo. V vsakem razredu so nemškutarjem glasovi rapidno padali. Tretji razred jim je zadal smrtni udarec, kate-rega niso mogli preboleti. Poparjeni so tako, da se nam skoro smilijo. Kar so dolgo iskali, so sedaj do-

bili. Med našim ljudstvom je veliko veselje in navdušenje. — Slava vrlim šentjakobskim volilcem, da ste tako častno rešili čast domače grude in slovenskega naroda. Sedaj ste prišli na edino pravo pot, na kateri neustrašeno in ponosno naprej! Bog z vami!

Nikoli nemčur.

Ptujski okraj.

p Podlehnik. V naši občini ob okrajni cesti Ptuj—Krapina oz. Rogatec je kupil trgovec in gostilničar Šoštarčič pri Sv. Vidu niže Ptuja za svojega posilinemškega pomočnika Hanza hišo, katera se bo priredila za trgovino. Zopet en posilinemški trgovec več! A tudi v trgovini g. Marinčiča ni vse tako, kakor bi se moralo zahtevati od narodnega trgovca. Imamo tudi več takozvane inteligence, ki ima narodnost vedno le pri kupici rujnega vinca na jeziku, v dejanju pa jo kaže s tem, da se skrbno izogiblje slovenskih trgovcev v Ptuju. Potemtakem ni čuda, če se pri nas nemškutarija vedno bolj širi, ako celo krogi, ki se smatrajo za narodne, tako razumejo svojo narodnost.

p Svetinje. Naše vojaško veteransko društvo je obhajalo dne 22. maja t. l. slavnost razvitijske društvene zastave na lep in slovesen način, za kar izreka društvo najprisanjeje zahvalo slavni duhovščini, kakor vlč. g. župniku Bratušekju za blagoslovljenje zastave, vlč. g. Trafeniku, da so se potrudili k nam in nam v krasnih besedah razložili pomen zastave, potem g. majorju Janžeku, ki nas je povsod spremljal in navduševal vsa društva, posebno naše, da naj krepko nastopa pod zastavo, naj bi se vsi vojaki svetinske župnije zbrali pod njo, in ako treba, se postavili v bojno vrsto proti sovražniku; vse za vero, dom, cesarja. Zahvaljujemo se tudi kumici g. Alojziji Pihlar za krasen trak, kateri diči našo zastavo. Vsem blagim dobrotnikom, kateri so pripomogli k naši slavnosti, da se je tako lepo obnesla. Vsem bratskim veteranskim in gasilnim društvom, katera se niso zbala dolgega pota in so prihitela k nam, da so slavnost povečala, kakor voj. veteransko društvo Ljutomer, Sv. Križ, Sv. Tomaž, Sv. Miklavž, deputacija Središče in Ptuj, tudi priv. strelsko društvo v Veržeju je nastopilo in pri sv. maši s štirikratnimi streli pozdravljalo slavnost. Obenem je nastopilo gasilno društvo Ivanjkovec in Cven. Vsem društvom se izreka najlepša zahvala. — Res lep praznik je bil 22. maj za svetinsko veteransko društvo, ki bo ostalo vsake-mu društvniku v trajnem spominu.

p Lahonci. Tukaj je umrl dne 1. junija po dolgi in mučni bolezni 67 let stari, povsod spoštovani zidar Jakob Kosi. Svelila mu večna luč!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Mladeniška zveza že sicer zelo lepo napreduje, pa vendar se še pozna, da ni spravila vseh fantov pod svojo zastavo. Kajti udje naše mladeniške zveze ne bodo šli nikoli poštenega človeka na cesto pozdravljat s pesmi, kakor se je to v nedeljo, dne 22. m. m. zgodilo. Pošteni mladeniči so bili lepo pri pozni službi božji in so se po končanem opravilu veseli in popolnoma mirni ter nič hudega sluteči vračali na svoje domove. Neki najbolj razvpiti pretepači iz Savec so se pa zbrali pred gostilno g. Severja, in ko so prišli drugi od maše proti njim, so brez vsakega povoda obstopili in začeli pretepati poštenega in pridnega mladeniča Antona Majcen iz Sejanca. Dotični mislijo, da so si s tem zopet zaslužili laborove vence, dobili bodo pa le kajho in imajo sramoto. Pač ni lepo za vas, iz katere so fantje zaradi pretepotov tolikokrat zaprti, kakor iz Savec, kajti če se kje fantje stepejo, vselej se sliši: Savčarji so bili zraven. Zdaj še eno besedo dekletom: Vsaka naj sklene, da fantja, kateri se zmirom pretepa, niti ne pogleda, kajti če postaneš njegova žena, boš tudi ti velikokrat imela črno lakirano hrbet.

p Pavlovc. V ponedeljek je umrl Matjaž Keček, oče Andreja Keček, župnika v Stoprech v 79. letu svoje starosti. Pokojni je bil neumorno delaven kmet in jeklen katoliški značaj. Naročnik „Slovenskega Gospodarja“ je bil menda od tistih dob, ko je začel izhajati. Dasiravno zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, se je krčevito branil vsake častne službe. — Bodi mu lahka zemlja! N. v. m. p.!

p Stopree. V Črmožiše na kmetijo Štefana Fišer, kateri se je lansko jesen ponesrečil s puško, dobili smo novega posestnika Jerneja Krošl. Kupil je na sodniški dražbi Fišerjevo posestvo. Ni pa še bil med nami četrť leta, ko ga je preteklo sredo v noči kar nenkrat megla vzela. V četrtek jutraj ni bilo nič drugega videti, kakor prazna poslopja in od voznikov raztreseno slamo; s premičninami pa je Krošl potegnil nazaj k Sv. Florjanu.

p Sitež pri Stoprech. V naši soseski imamo imenitnega mizarja. Ker svoja dela v najlepši naročini zjecla, zato ima toliko naročil, da ne more v našem domačem kraju dobiti dosti mizarjskih pomočnikov, ampak si jih mora dobivati iz rajha. Eden teh pomočnikov pa ni samo mizarško delal in litre praznil, ampak razlagal je tudi štajercijanski katekizem, ker je stoprški župnik bolan. Vendar mesto pohvale moral je k sodnji v Ptuj, in ko bi ne bil dokazal, da je bil „baje“ pijan in ne čisto pri pameti, bi kašo pihal. Najlepši vzgled pa je naš mizarjski mojster svojim pomočnikom tudi v marljivem delu. On dela tako neumorno, da nima niti časa iti v krčmo, in se večkrat jutraj pri „svojem“ delu prebudi. Zato ga pa tudi Südmarka podpira, ne sicer z naročili, ampak s kronicami.

Rogatec. S 1. junijem se je na železniški progji Grobelno—Rogatec upeljala večja hitrost osebnih vla-

kov. To je bila že skrajna potreba, kajti o rogaški železnici so se dosedaj glede hitrosti njenih vlakov slišali čudni glasovi. Vsled večje hitrosti bosta Rogatec in Slatina na vrednosti mnogo pridobila.

Vurberg. V vurberski občini dela Drava že več let občutno škodo. Dosti rodovitnih travnikov in njiv je že izpodkopala in jih še vedno izpodkopava. Zlasti letos je nevarna, ker je dosti večja kot prejšnji 2 leti. Ako se tukaj Drava v kratkem ne bo regulirala, bomo postali prizadeti posestniki veliki siromaki. Mi prosimo, kričimo, a vse nič ne pomaga. Če se v kakem mestu živila podraže, dobijo uradniki draginjske doklade. Nas pa, ki smo pomoči tako potrebni, nihče ne sliši. Ono nedeljo je bil dr. Ploj pri Sv. Janžu, a gotovo ni pogledal, kako škodo nam Drava dela. (Ta gospod nas le takrat pozna, kadar so volitve. Vas pa, naše poslance, lepo prosimo, povejte vendar v Gradcu in na Dunaju, da se naš glas sliši, ker tudi mi moramo živeti.)

p Ivanjkovec. Dne 12. junija t. l. z začetkom popoldne ob 3. uri vrši se v gostilni gospe Kralj javno zborovanje tukajšnje kmetijske podružnice, na katerem bo poročal delegat za glavno skupščino c. kr. kmetijske družbe v Gradcu o isti, ter predaval o vinarstvu g. deželni vinorejski pristav Anton Paklavc. K temu zborovanju vabi vse podružnične člane, kakor tudi vse iste, kateri se za to velevažno organizacijo zanimajo, najvljudveje ter pričakuje polnoštevilne udeležbe načelstvo.

Ljutomerski okraj.

1 Kapela pri Radgoni. Tukajšnja Marijina družba si je oskrbela zastavo, katero so č. šolske sestre v Mariboru prav lično izgotovile. Na Trojičko nedeljo so jo kn. šk. duhovni svetovalec in dekan veleč. g. Martin Jurkovič ob asistenciji Sekovskega in Lavantinskega duhovnega svetovaleca Em. Slander-a in Petroskega župnika vlč. g. Martina Osenjaka slovesno blagoslovili ter družbine ude z ganljivim govorom spodbujali, naj ostanejo vedno dobri Marijini otroci, da bodo vredni njenega varstva in pomoči v življenju, zlasti pa ob smrtni uri. — Vsem bodi iskrena zahvala!

1 Iz Murskega polja. V torek, dne 24. maja je bila volitev okrajnih načelnikov za Ljutomerski okraj. Voljen je zopet v zadnji periodi pridobljeni g. Jožef Rajh, kmet na Moti. Delalo se je z dvema glasovoma večine od slovenske strani. Načelnika namestnik je g. Anton Misja. V velikem posestvu so se Nemci vzdržali glasovanja in je voljen v okrajni odbor g. Franc Sršen, tržan v Ljutomeru. Iz industrije so morali voliti Slovenci nemškega odbornika, ker niso Slovenci imeli nobenega svojega moža kot industrijca, in je voljen v odbor g. Ozvald Hönigman (Nemci so oddali svoje glasove g. Fridolinu Šmid). Iz trga so volili Nemci g. Franca Sršen, tržana v Veržeju. Iz občin je voljen odbornik g. Anton Misja, Nemci so se odtegnili volitvi. Iz plenuma sta voljena gg. Franc Dunaj, kmet v Cezanjevih, in Anton Heric, kmet v Vučiji vasi. Kakor Slovenci, tako kmetje, so lahko zadovoljni s tako izvolitvijo, kakoršne se niso nadjali. Pri plenarnih sejah imajo torej Slovenci en glas večine, to je 16, Nemci 15 glasov. V odboru samem se bo pa tudi lahko delalo za kmetijske in vse koristne gospodarske interese, ker je g. Ozvald Hönigman priden in zmeren mož, čeprav je Nemeč.

Konjiški okraj.

k Konjice. Umrla je v Dobrovi pri Konjicah v nedeljo, dne 5. t. m. vrla, krščanska gospodinja in mati Marija Vodenik. N. v. m. p.!

k Konjice. Marsikateri posestnik dolguje na večih krajih razne manjše ali večje dolžne zneske. Večkrat smo že slišali, da bi ta ali oni najraje videl, ko bi imel ves svoj dolg pri enem upniku, kar je najboljši. Marsikateri je že tudi mislil, da bi si izposodil v kaki posojilnici denar in poplačal drugod, a se boji velikih stroškov. Vse tiste posestnike opozarjamo, da se to „prenašanje dolgov“ lahko izvrši prav cenim potom, posebno, ker je v veljavi od 22. febr. 1907., drž. zak. št. 49, novi, tako zvani „konverzijski zakon“, ki ima v tem jako velike olajšave. Kdor bi mislil tako zložiti dolg in bi iskal pomoči v kaki posojilnici, naj le pride vprašat v našo Kmečko hranilnico in posojilnico, kjer bo rađe volje dobil pameten svet, kakor že marsikdo drugi. — Sitnosti, ki jih v tem oziru delajo nekatere šparkske in liberalne posojilnice, se ni treba ustrašiti, ker se bo take gospode na primeren način poučilo, da za nje tudi veljajo postavne. Gospodje liberalci, sami ste si krivi, da ni vse tako, kakor bi vi radi; torej nikar se ne jezite, bi vam znalo škodovati. Svoji k svojim.

k Konjice. „Naprednim možem“ konjiškim v premislek: O kateri gostilni v trgu se največ govori? Zakaj? — Od kedar je odpravljena policijska ura? Policijska oblast, kie si? Tu lahko rogovili in razgraja kdor hoče in kadar hoče. — Sl. c. kr. okr. glavarstvo in sodišče naj blagovoljno pazita na to, da ne bodo gotovi uradniki naše slovenske zavesti žalili s potvarjanjem slovenskih imen in izključno nemškim uradovanjem. C. kr. ljudje imajo najmanj pravice, kršiti narodne pravice. Capito! — Znani nemški učitelj, uči se takta! — V slovenski okoliški šoli se „hajla“: pri kom? — V Lavričevi tovarni ni vse, kakor bi moralo biti; opozarjamo stariše, naj svoja dekleta varujejo in branijo pred škodljivim pohujšanjem.

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

Celjski okraj.

c **Cebelarstva podružnica** za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 12. junija ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku g. Hartmana na Vrnskem poučni shod. Vsi čebelarji in prijatelji istih se prijazno vabijo.

c **Obesil** se je pri Koštomaju za Voglajno pri Celju 26letni Westenov delavec Tičar na nekem drevesu. Vzrok čina je baje nesrečna ljubezen. Leopold Tičar je doma s Krškega. Bil je že enkrat v norišnici.

c **Birmovanje v Laškem dekanatu.** Od 28. maja do 4. junija so se v Laškem dekanatu mudili prevzvišeni gospod knezoškof z namenom, da podeli vernikom duhovnih dobrot, da jim oznanjujejo božjo besedo, zlasti, da potrdi otroke po zakramentu sv. birme. Duhovniki in verniki so svojega nadpastirja povsod sprejemali in pozdravljali z velikim veseljem in s srčno radostjo. Ob cestah in potih je bilo gledati cele vrste zelenih drevesc, in številne, vkusno ozaljšane slavoloke s pozdravnimi napisi, ki so izražali ljubezen, vdanost in hvalečnost vernega ljudstva do svete Cerkve in do njenih zastopnikov. — V **L a š k e m t r g u** so se prevzvišenemu knezu poklonili: celjski okr. glavar, g. namésin, svetnik baron Müller, celjski opat Ogradi, zastopniki trške občine ter raznih uradov. Tukaj je bilo v nadžupnijski cerkvi dne 29. maja 947, dne 30. maja pa 242 birmancev, ki so se zbrali iz trga ter iz sosednjih župnij, v katerih letos ni bilo birme. Med potom v Loko so mil. nadpastir dne 30. maja obiskali lično prenovljeno župnijsko cerkev sv. Marjete pri Rimskih toplicah, in trg Rače, kjer se pod vodstvom vnetega župnika g. F. Hiersche pravkar vrše priprave za zidanje nove župnijske cerkve. — V **L o k i**, kjer so se poleg duhovščine in šolske mladine sprejema udeležili: grajščak Jan. Jakše, občinski zastop, krajni šolski svet, požarna bramba, izobraževalno društvo in Marijina družba, je bilo dne 31. maja birmanih 422 otrok. — V **T r b o v l j a h** je prevzvišena kneza na kolodvoru pozdravil okrajni šolski nadzornik in župan g. Vodušek z občinskim odborom, ravnatelj rudokopa g. Heinrich, in načelnik veterancev g. Krastnig; pri sprejemu v Trbovljah pa: domača duhovščina, šolska mladina, Marijina družba, veteransko društvo in društvo „Orlov“. Vzorni red in izvrstni uspeh pri izkušnji izredno mnogobrojne šolske mladine, je vse navzoče iznenadil. Drugi dan, 1. junija je v štirih oddelkih, nad katerega vsakim je bil izvršen birmanski obred od začetka do konca, prejela sveto potrdbo 1418 birmancev. Na potu iz Trbovelj v Dol sta v Hrastniku prevzvišenega nadpastirja pozdravila ravnatelj kemiške tovarne, gg. Fr. pl. Burger in R. Diermayr s svojim uradniškim osebjem. — V **D o l u** so mil. knez dne 1. junija na večer po šolski izkušnji z duhovniki vred opravili juterne in hvalne molitve pred sv. ostanki za dva stranska oltarja, ki sta bila dne 2. junija posvečena, eden v čast blaž. Deviče Mariji, drugi v čast sv. Barbari. Izdelal ju je kamnosek V. Čamernik za skupno ceno 10.600 K. Deloma ta, deloma drugi dan, 3. junija so mil. nadpastir blagoslovili kipe bl. D. Marije, sv. Janeza in sv. Jožefa, sv. Barbare, sv. Anje in sv. Joahima na obeh stranskih oltarjih, razno oltarno opravilo, kipe sv. apostolov Jakoba st., Petra, Pavla, Simona in Andreja ter vsalega Zveličarja na glavnem oltarju, kip dobrega Pastirja nad prižnico, in dve novi izpovednici, kateri je izgotovil župan račeški, g. Jak. Rižner, za 484 K. S potrdbo 794 birmancev, s posvetitvijo presv. Srca Jezusovega ter z zahvalno pesmijo Te Deum laudamus je bila na praznik Srca Jezusovega ganljivo končana tridnevna, za Dol zgodovinsko znamenita svečanost. — Pri **S v. L e n a r t u** nad Laškem, kjer je bila birma zadnjikrat pred 42 leti, so dne 4. junija prevzvišeni nadpastir s pridružnicami imenovali mč. g. dekaña dr. Fr. Krulje za kn. šk. duhovnega svetovalca, birmali 303 otroke ter završili truda in napora polno delo v razsežnem Laškem dekanatu, ki je štel skupaj 4126 birmancev. — Naj to delo, zlasti blagodejne višepastirske nauke o sredstvih za ohranitev sv. vere, o mislih sv. birme, o virih milosti in miru, o daljni in bližnji pripravi na smrt, o češčenju presv. Srca Jezusovega in o zahvali za dobroto božje — trajno potrdi vsedobri Bog s svojo vsemogočno milostjo!

c **Trbovlje.** Od marsikaterega, tudi od „naših“ si slišal mnogokrat: V Trbovljah ne bo nikdar društvenega doma. Toda glejte, zidovje je že dovršeno, dela se že streha za dr. dom. Čez dva meseca bo vse dogotovljeno. Ker bo pa stavba stala precejšnjo svoto denarja, zato prosil podpisani odbor rodoljube in pristaje S. L. S., naj žrtvujejo nekaj kronice bodisi v zlato ali srebru, ali vrednostnem papirju za društveni dom. — Odbor za zgradbo društvenega doma v Trbovljah.

c **Trbovlje.** V kratkem obišče naš industrielen kraj cesarski namestnik grof Clary.

c **Birma** se je v Trbovljah prav dobro obnesla. Občina je darovala 200 K v ta namen, da se knezoškof dostojno sprejmejo, za uboge birmance je pa tudi darovala 200 K. Knezoškofov prihod dne 31. maja ob 5. uri popoldne je bil sijajen. Gospod župan Vodušek je na čelu štirih občinskih odbornikov že na kolodvoru pozdravil nadpastirja, kjer ga je pozdravil tudi ravnatelj trboveljske premogokopne družbe in pa načelnik veterancev. Tukaj je velikanski slavolok pozdravil nadpastirja z besedami: Slava njemu, ki pride v imenu Gospodovem! Med streljanjem topičev in zvonjenjem je pozdravila prevzvišenega šolarica v

imenu 2000 šolskih otrok. Tudi odrasla mladina je pozdravila svojega nadpastirja s tem, da ga je dekliška Marijina družba sprejela z zastavo, pozdravila in mu izročila krasen šopek, fantje pa so se kot neustraseni Orli v kroju klanjali Njih ekscelenci in jih spremeljali v cerkev. Med potjo tja je bil postavljen v pravem pomenu besede vel'anski slavolok z napisom: Dobro došli, Nadpastir, in pa: Benedictus, qui venit in nomine Domini! Naslednji dan dne 1. junija so knezoškof podelili zakrament svete birme 1428 birmancem. Dal Bog, da bi svojega, nad vse ljubljeneega nadpastirja kmalu videli zdravega v svoji sredini.

c **Grize.** V nedeljo, dne 5. t. m. okoli ¼ na 6. uro, je strela udarila v kozolec Avgusta Golavšek, p. d. Šteflak, in ga do tal upepelila. — Bog nas varuj takih nesreč!

c **Velika Pirešica.** Izgubil se je dne 26. maja okoli 40 let stari slaboumni gluhonemi Jožef Razbornik, rojen v St. Janžu na Vinski gori. Izmaknil je službeno knjižico in pobegnil. Dan poprej je govoril o samomoru. Kdor bi vedel zanj ali kaj o njem, se prosil, da naznani na občino Velika Pirešica ali pa gospodarju Jernej Veber v St. Jungerti, p. Zalec, kateremu je bil izročen v dosmrtno oskrbovanje. Stroški se povrnejo.

c **Sv. Stefan** pri Zusmu. Letošnjo zimo se je oženil tukaj 25 let stari hlapec Martin Pistivšek z Marijo Kocen v Babnigori. Med njima pa ni bilo zakonske edinosti, ker je žena večkrat potrebovala denarja, kojega pa mož, ki si je z marljivostjo in varčnostjo nekaj stotin kron prihranil, ni hotel vedno dajati. Radi tega je bil med njima večkrat preprij, katerega je tudi njena mati, 56 let stara samska Liza Kocen, netila. Zadnji teden je vzela žena svojemu možu na tihem nekoliko denarja in ga v trgovini izdala, kar je pozneje na možovo vprašanje tudi priznala. Radi tega sta se v soboto jutraj, dne 4. t. m. zopet prepirala. Mati Liza je v bližini okopavala krompir. Kakor navadno, se je tudi sedaj postavila za svojo hčer; začela je moža zbadati, kar ga je toliko razkačilo, da je planil proti njej, ji izdrl motiko iz rok, in jo z isto tako silo udaril po glavi, da se je takoj mrva zgrudila na tla. Žena, ki je dobila tudi eno po hrbtu, je sicer priskočila materi na pomoč, pa je bilo že prepozno. Nesrečni ubijalec se je takoj javil sam šmarskemu sodišču, kjer čaka preiskave in kazni. Pač žalosten nasledek jeze, prepira in kletve.

c **St. Pavel** pri Preboldu. Mesto venca na grob umrlemu prijatelju in dobrotniku društva č. g. Mihaelu Plešnik-u, daroval je odbor kat. izob. društva v St. Pavlu p. P. „Slovenski Straži“ 15 K.

c **Frankolovo.** Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo na Frankolovem priredi poučno zborovanje v nedeljo, dne 19. junija t. l. popoldne po večernicah, na kojem bo predaval deželni potovalni učitelj g. Jelovšek o živinoreji in o novi tozadevni postavi proti kužnim boleznim. Želi se obilne udeležbe.

c **St. Jurij** ob juž. žel. Lepa hvala dopisniku, ki pošilja občinskim odbornikom žaljiva pisma. Morebiti se mu je njegovo ime že toliko zamerilo, da ga ne zna podpisati. Zelo mu je žal za lovom, ki ga je na dražbi vzelo celjsko lovsko društvo. Menim, da bi bilo za dopisnika boljše, da doma koruzo okoplje. Že celih 40 dni čakamo, kedaj bo pobiral podpise po okoliški občini, da bo popravil krivico, ki jo je baje zakrivil občinski odbor s tem, da ni dobil dopisnikova lova.

Brežiški okraj.

b **Nemška kultura** v Brežicah še vendar ni izumrla. Smo se že bali za njo. Ob priliki nedeljskega zborovanja „Save“ so je vsaj malo hoteli zopet pokazati. Ko sta zvečer po shodu oba gg. poslancev in družbi brežiških Slovencev šla v mesto, je na cesti nek precej obširen „steber“ tukajšnjega nemštva v čudni družbi nekaj čvekalo o „izobraženem ljudstvu“. Kmalu nato pa se dotična družbica poda za plot neke hiše ob cesti, ter začne tam gnati tako čudovito, napol indijansko, napol živalsko vpitje za Slovence, da je menda že Halleyev komet začel z repom odmigavati. Hajl s v o b o d n a n e u m n o s t!

b **Zakot** pri Brežicah. Na javnem shodu katoliškega političnega društva „Sava“ sta v nedeljo, dne 29. majnika govorila tukaj oba naša poslancev gg. Fr. Pišek in dr. Benkovič. Prvi je največ govoril o gospodarskih zadevah, posebno še o nevarnosti za živinorejce, ako bo smela Srbija k nam uvažati živino. Eдина pomoč je — samopomoč, in v to svrhu se je ustanovila za Slovenski Štajer zadruga za vnovčevanje ali prodajo živine, koje namen je g. poslanec zelo razumljivo obrazložil. Vse je odobravalo njegove besede in novo zadrugo ter se je za isto nazadnje izvolil tudi krajevni pododbor. G. dr. Benkovič je potem v obširnem govoru pojasnil dosedanje boje poslancev Km. zveze na Dunaju in v Gradcu ter vzroke njihove opozicije v državnem, oziroma njih obstrukcije v deželnem zboru, ki še zdaj ni zlomljena vkljub vsem lažem mazačev po liberalnih listih. Z navdušenjem so zborovalci po predsedniku č. g. župniku Potovšku izrekli poslancema zahvalo in svoje popolno zaupanje. — Neverjetno je samo, kako morejo brežiški okoličani kazati tako malo zanimanja za toliko važne zadeve, da so jih „Artičani“ s svojo številno udeležbo mogli tako osramotiti!

b **Sevnica.** Dne 24. majnika bil je za nas sevnške mladenke veličastni praznik. Srčno veselje nas je navdajalo, ko smo se zbrale na Graški gori. Kako krasno so se razlegale mile slovenske pesmice! In

koliko lepega nam je povedal g. župnik Gomilšek. Se sedaj nam njegove krasne besede zvenijo v ušesih. Srčna hvala mu za to težavno delo in trud, katerega je imel za naš blagor. Bog pa naj blagoslovlja njegovo tako lepo delo. — Jožefa Senica, Amalija Bonač, Drobne Ana, Neža, Terezija, Uršula Volk, Alojzija Fon, Jožefa Drobne.

b **Planina.** Že pred kakimi petimi leti mi je pravil neki odlični mož, ki je tudi odbornik občine trg Planina, da bo občina takoj naročila slovenski občinski pečat in da se bo od zanaprej slovensko uradovalo. Pa čujte, do danes je še vse pri starem. Može odborniki Planinskega trga, se ne sramujete, da vpričo vas, ko ste vendar sami Slovenci, župan Šešerko nemško uraduje? Proč z nemškim občinskim pečatom, proč z nemškim uradovanjem, naj ne bo naša lepa Planina zavetišče nemčurjev. — Kmet, ki vse to opazuje.

b **Dobje** pri Planini. Pravo! S kako lepim knjižkom smo se vozili po cesti! Kaj ne, da nas je bilo lepo videti? Gospod dopisnik, povem ti, da ko bi imel ti takšnega „zmaja“ v hlevu, bi se tudi vozil, in po svojih mislih še bolj imponiral, kakor smo mi. Vidi se iz celega, da dotični ni dopisun, ampak dopisunček, ker je tako otročji, da take vsakdanje reči trosi med svet. Kar se tiče predstave v Dobju, ti povemo v toliko, da moraš prej igro prav „kunšno“ skomponirati, potem pa če bo ugodna, ti jo predstavljamo! Kakor se je vsaka igra dobro obnesla, tako bi bila ta najbrž preotročja, ker še nimaš prakse. V vsem drugem ti povemo: Pometi prej smeti pred svojim pragom, potem pa pridi v Zapeče, ter nas lepo pouči, ako znaš, in hvaležni ti bodemo! Nasvetujemo ti pa, da nas ne obrekuješ več v tako umazanih listih, kakor je „Narodni List“, kajti več, kakor ti in „Narodni List“ skupaj, smo vredni mi! Mi smo trdni, in takšen, kakor si ti, nas ne omaje! Vemo, da nas težko gledaš! Kaj ne, da smo grozni „klerikalni zmaji“. Capito! — Zapečki-fantje.

b **Malkamen.** Tukaj pri nas je letos obetala narava še precej ugodno letino; ali v nedeljo popoldan, dne 5. t. m. pridrvili so se tudi nad naš, sicer mirni kraj črni oblaki, in iz njih se je vsulo ledeno zrnje, toča, ki je klestila četrt ure, tako, da jo je bilo še pozno na večer dobiti pod kapom. — Ubogi kmet!

Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg, Gornjigrad.

Kandidat Slov. kmečke zveze je:

dr. Karl Verstovšek,
c. kr. profesor, Maribor.

Vollfev je v pondeljek, dne 4. julija 1910.

Rečica.

V nedeljo se je pri nas predstavil kandidat za državnozbornske volitve deželni poslanec dr. K. Verstovšek. Shod je bil po rani maši pri gospodu Stiglicu, po domače Prislanu.

Zbrali so se v lepem številu možje-veljaki, katere je pozdravil odbornik S. K. Z. gospod Turnšek ml., ki je vodil zborovanje.

Gospod Turnšek je uvodoma v dolgem govoru pojasnil pomen državnozbornskih volitev in vsodbujal navzoče, da se vsi udeležijo volitve dne 4. julija in pokažejo zopet svetu, da so kakor vedno vneti pristaji S. K. Z. V jedrnatih besedah je označil delovanje kandidata in prav toplo priporočal njegovo kandidaturo.

Nato je deželni poslanec gospod dr. K. Verstovšek razvijal obširno svoj program, ki je bil od navzočih z navdušenjem sprejet. Zlasti so volilci odobraval njegova izvajanja o delovanju poslancev S. K. Z. za vsestranski napredek gospodarstva na Spodnjem Štajerskem. Vsi so sklenili, da bodo delovali na to, da Rečica zopet soglasno voli kandidata dr. K. Verstovškega.

Ljubno.

Po drugem opravilu smo se zbrali v gostilni g. Petka v prav lepem številu, da bi slišali že nam po vstrajnem delovanju znanega kandidata S. K. Z. dr. K. Verstovškega.

Na predlog gospoda Petka si shod izvoli gospoda župnika Dekortija za predsednika, ki predstavi kandidata.

Prof. dr. Verstovšek, burno pozdravljen, razvija svoj program, ki je program S. K. Z. Njegove besede so navdušile naše može. Občudovali smo njegov jasen in odločen program, s katerim gre v boj za S. K. Z. Marsikatero bridko resnico so morali slišati nasprotniki, ki so se udeležili shoda.

Govornik je bilč lažnjiva in ostudna poročila celjskih listov in pa tolovaško početje nasprotnikov. Omiloval je zlasti še poštene može, ki so zgrešili svojo pot in vstopili v stranko celjskih gospodičev.

Soglasno se je sprejela kandidatura. Vsi gremo do zadnjega moža na volišče dne 4. julija in oddamo svoj glas za kandidata S. K. Z. dr. K. Verstovška. Navdušenje je bilo veliko.

Mozirje.

Dasiravno so bile pri treh bližnjih cerkvah lepe nedelje in je popoldan kar vzkoma lilo, se je vendar zbralo po večernicah mnogo vrlih, dobrih mož iz mozirske okolice v bralnem društvu.

Shodu je predsedoval gospod Cesar, ki je v jedrnatih besedah opozarjal na volilno borbo in podelil besedo kandidatu gospodu dr. Verstovšku.

Ta je razvil svoj gospodarski program in označil pot, katero hoče hoditi, če bode izvoljen poslanec. Njegove besede so prišle iz srca in so segale v srca navzočih. Može so obžalovali, da je bila taka nevihta in se ni zbrala cela mozirska okolica, da bi slišala kandidata S. K. Z.

Gospod Vasle je navduševal navzoče, da delujejo med sosedi, da se vsi udeležijo volitev in pokažejo zopet soglasno, da je mozirska okolica še vedno do zadnjega moža v taboru S. K. Z. Hudo je bičal gospod Vasle še grdo početje celjskih umazanih listov.

Gospod tajnik okoliške občine je navdušeno govoril o marsikaterih ranah kmečkega stanu in prosil poslance S. K. Z., da delujejo na to, da se kmetu v marsikaterih rečeh ne prizadene škoda. Shod je bil zelo zanimiv in poučen.

Solčava.

Po drugem opravi smo se zbrali vsi Solčavčani pri gospodu Sturmju, kjer je bil shod S. K. Z. To je bil sploh prvi shod pri nas. Hvaležni smo S. K. Z., da ne pozabi svojih vrlih pristašev v Solčavi.

Poslanec Pišek je nam v poljudnih besedah označil delovanje S. K. Z. Vsi smo se veselili njegovih prepričevalnih izjav.

Zborovanje je bilo jako živahno. Može so stavili razna vprašanja in prosili poslance za razne nasvete. Niti enega ugovora ni bilo proti kandidaturi prof. dr. Verstovška.

Prepričani smo po njegovem delovanju v deželnem zboru, da bode on tudi kot državni poslanec zastopal vrlo naš okraj; zato gremo tudi vsi na volišče in volimo dr. Verstovška, do katerega imamo popolno zaupanje. Želimo le, da nas on sam kmalu po volitvah obišče.

Luče.

V naši zgornji Savinski dolini shod! Ta vest nas je vse razveselila in zbrali smo se v mnogobrojnem številu. Mi smo do zadnjega moža pristaši S. K. Z., ker dobro poznamo delovanje te velevažne organizacije.

Posebno nas je pa veselilo, ker smo slišali sedaj enkrat našega priljubljenega Pišeka, ki je nam razlagal razna gospodarska vprašanja.

Zborovalna soba je bila natlačena polna in s pazljivostjo smo poslušali odposlanca S. K. Z., ko je poročal o delovanju naših poslancev v deželnem in državnem zboru. Vsi smo se izrekli za kandidata S. K. Z. prof. dr. Verstovška; saj poznamo njegovo vstrajno in požrtvovalno delovanje za slovensko spodnještajersko ljudstvo.

Po govoru poslanca Pišeka je najtopleje priporočal še gospod župnik Lekše kandidata. Zanimanje za te volitve je pri nas veliko. Zmaga bo naše!

Zavodnje.

V cerkveni hiši se je vršil po maši volilni shod, katerega se je udeležilo lepo število mož in mladeničev iz cele župnije.

Shodu je predsedoval gospod Rožman, ki je pozdravil zborovalce, in podelil besedo gospodu Mladu Pušenjaku iz Maribora, ki je v jedno uro trajajočem govoru razvil program S. K. Z. in njenega kandidata gospoda dr. Verstovška.

Zborovalci so pritrjevali izvajanjem govornika; s klicem: Živel naš kandidat gospod dr. Verstovšek! se je zaključil lepo uspeli shod.

St. Janž na Peči.

Kljub dvem liberalnim shodom, katerega je napovedala liberalna stranka pri nas predpoldan in popoldan, se je zbralo nad 100 mož in mladeničev v gostilni gospoda Žagerja. Za predsednika je bil izvoljen gospod Marko Kroflič, kateri je v jedrnatih besedah pozdravil vse navzoče in podelil besedo gospodu Vladu Pušenjaku iz Maribora.

Govornik je v poljudnih besedah orisal naš notranji in zunanji politični položaj, osvetlil naše državno gospodarstvo, govoril o finančni reformi, ter razvil kmečki program. Izvajanja so naša navdušena odmev in odobravanje volilcev. Kandidatura dr. K. Verstovška je bila soglasno sprejeta.

Ljudje so primerjali predpoldanski shod s tem shodom in zbijali šale na račun kandidata Kaca. Vkljub velikanski agitaciji župana se je zbralo na liberalnem shodu 35 ljudi, med temi več otrok in tudi žensk, kojim je v imenu kandidata govoril urednik Lesničar iz Celja. Kandidat Kac je tudi „govoril“ in povedal strmečim zborovalcem, da je njih kandidat, da bo delal za kmečke koristi in da prosil za glasove. Več ni znal povedati. Se tisti, ki so bili na liberalnem shodu, so izjavili, da ne bodo volili Kaca. Kako ugodno je vplival nastop Kaca, najbolj dokazuje dejstvo, da je predsednik Kacevega shoda prišel k

našemu shodu in z največjim navdušenjem glasoval za našega kandidata.

s Liberalni kandidat Kac ne zna govoriti. In vendar je prva naloga ljudskega zastopnika, da z zgovorno besedo brani koristi svojih volilcev. Kako jih bo Kac neki branil? Ali z molčečnostjo? Na shodu v St. Janžu ni mogel spraviti pet stavkov skupaj, zanj so govorili drugi. Ali bodo tudi na Dunaj hodili celjski liberalci namesto Kaca govoriti? Ali bi tudi tam znani Vrečko zanj mislil? Taka vprašanja se vsiljujejo večini volilcev, in četudi proti Kacu nič nimajo, vendar ga omiljujejo, da liberalci izrabljajo nezmožnost ubogega revčka ter ga pošiljajo v boj, v katerem nima upati zmage.

s Kandidat za silo. Liberalci so se šele nazadnje, ko so bili že v največji zadregi, poprijeli Kaca, ker ga smatrajo sami za nesposobnega, češ, ta bo še manj storil, nego Ježovnik. Še dne 29. maja, predno so prišli celjski doktorji v Slovenjgradec, postavljat kandidate, so telegrafično ponujali drugim možem kandidaturu. Toda vsi so odklonili, ker niso hoteli za Celjane v ogenj po kostanj. Kac edini se je tudi v tem oziru izkazal kot kratkoviden mož ter šel Celjanom na limanice.

s Na življenje ali smrt! Da hočejo liberalci delati pri nadomestni volitvi z nasiljem in surovostjo, naznanili so v obeh svojih celjskih listih na uvodnem mestu z besedami: „V boj na življenje ali smrt za Kaca!“ Pri napadu na Žebota so začeli izvajati svoje geslo ter hoteli pri njem izvršiti na smrt. Srečen slučaj je hotel, da se jim tolovaški napad ni posrečil. Razven nasilja in surovosti pa hočejo delati tudi z denarjem. Svojemu nesposobnemu kandidatu hočejo mandat kupiti. V štev. 22. „Narodnega Lista“ so objavili oklic, v katerem stoji: „Volilni boj zahteva ogromne žrtve. Priskočite na pomoč s prispevki za narodni sklad!“ Vsa sredstva se bodo uporabljala torej za Kaca, denar, nasilje in surovost. Toda volilci so značajni in trezni možje, ki si bodo dne 4. julija volili svojega zastopnika, ne pa slepega pristaša celjskih liberalcev.

s Heil, Kac! Nemškutarska stranka ne name-rava postaviti lastnega kandidata, ampak poziva svoje verne, naj volijo veletržca in velekandidata Johana Katza proti dr. Karolu Verstovšku. Sedaj naj pa še kdo dvomi o tesni zvezi med liberalci in štajercijanci, ki smo jo že tolikokrat poudarjali!

s Zveza Narodne stranke s štajercijanci se bo zopet jasno pokazala pri nadomestni volitvi za državni zbor v slovenjgraškem volilnem okraju. Narodna stranka kot ledična punca je začela koketno snubiti štajercijanskega vdovca. Zakon se bo vršil dne 4. julija. Oklicalo se bo parček postavno po trikrat v „Štajercu“ in „Narodnem Listu“, in dodatno večkrat v „N. Dnevniku“.

s Velenje. Na Binkoštno nedeljo zvečer se je krojač A. Paternevž vsled pijanosti pobil, da je drugi dan tudi brez sv. zakramentov umrl. Nesrečna pijanost! Bodite vendar bolj zmerni! Pa pijača, ta pač mora biti, ko bi tudi vse zapravin, in še druge v nesrečo zapelje. Bog je pravičen.

s St. Ilj. V Kavčah pri Velenju je bilo pred tremi tedni en večer Frančiški Potočnik nekaj perila ukradenega, ki je imela namočeno v škafu pri studencu. Drugi dan so takoj naznanili orožništvu, da se je začela preiskava. Tega se je tat tako prestrašil, da je tretji večer odnesel perilo čisto na nasprotno stran k poštemu kmetu ter ga tam na stečaj razobesil, hoteč njega kot tatu ovaditi. Tat res misli, da se dajo orožniki tako kmalu speljati na led.

Smartno ob Paki. Zadel me je izvenredna čast, da se je nek privandran dopisnik v zadnjem „Narodnem Listu“ med drugim obregnil tudi ob mojo malenkost. Moj namen ni, se prekerati z blebetavim dopisnikom, oziroma z njegovim suflerjem, kaj je res in kaj ni res. Zakaj? To bi bilo pod moje častjo. No, ker sem pa precej muhast, in ker me je počastil s stavkom: „hoče pač imeti povsod vodstvo itd.“ pozivljam vas, dragi Pačani, dne 4. julija vsi na volišče z glasovnicami, na kojih bodi napisano: „Dr. Karol Verstovšek, profesor v Mariboru, katerega so določili za kandidata naši zaupniki v Smartnem pri Velenju, in katerega nam priporoča Kmečka Zveza. To naj bo odgovor na laži, nagromadene v omenjenem dopisu. — Dopisniku v tolažbo pa bodi povedano, da z napadi v „Narodnem Listu“ ne bode spravil iz ravnotežja Steblovnikovega Frančka. — Pripomba: Da se bodemo drugič lažje pomenili, kje je resnica, pozivljam dopisnika, naj se drugič podpiše, kot sem storil jaz, in naj se ne skriva za hrbet urednika, drugače je in ostane lažnjivec.“

s Smartno ob Paki. Več mojih znancev me je že vprašalo, zakaj ne odgovorim na dopis v „Narodnem Listu“, v katerem me neka prismođa napada. Odgovarjam tem potom: 1. Za dopis „Narodnega Lista“ sem izvedel šele pred par dnevi. 2. Na lajanje psov in na dopise „Narodnega Lista“ in „Narodnega Dnevnik“ sploh ne reagiram. 3. Bog daj norcem pamet, posebno pa še dopisniku „Narodnega Lista“, katere-mu je manjka velika mera. — F. Klančnik, organist.

s Smartno ob Paki. V štev. 27. takozvanega „Narodnega Lista“ je neki nam dobro znani dopisnik zmazal dopis, ki je zrcalo vse hudobije, zlobnosti in podlosti dopisnov, ter krasno slika njegove duševne, napredne zmožnosti in olike. Cel dopis ni drugega, kakor ostudno, nesramno, uprav eigansko lažljivo napadanje našega veleuglednega in vespoštovanega g. župana M. Pirtoseka. Že iz tega, da piše priimek g. župana za „Pristoseka“, se vidi, da ga je morala

strast sovraštva (in menda tudi zavisti, kaj?) Tako prevzeta, da so mu kolesca v glavi skočila iz reda, ali pa se je „ta kratkega“ tako nalezal, da ga je pamet zapustila. Ni moj namen, g. župana na dolgo in široko zagovarjati, ker tega ni treba. Naše ljudstvo ga dobro pozna in ljubi in tem bolj obsoja peklensko hudobijo dopisunovo. Vsak občan dobro ve, da je vse pisarjenje o g. županu v „Narodnem Listu“ grda in hudobna laž. Posebno glede razdelitve sena je dosegel dopisnik rekord v lažnjivosti. G. župan je razdelil seno posestnikom, katere je imenovalo c. kr. okrajno glavarstvo, šele potem, kar je ostalo, so dobili drugi, ki so tudi prosili, brez ozira na to, kateri stranki kdo pripada. Gospod župan si zaslužnega križca prav nič ne želi, ker mu kot pametnemu možu prav nič ni za čast. Pač pa dobro vemo, da si dopisnik „Narodnega Lista“ in okoli njega zbrana klika želi vso nadvlado v občini, toda pošteno, krščansko misleče ljudstvo jim je za vselej to veselje in sladke nade uničilo. Kam ste prijadrali, dragi liberaloni, s svojo politiko? Pred vami prepad, za vami prepad, rešitve od nikoder. Na razvalinah svoje nekdanje oblasti in nadvlade lahko k večjemu zapojejo: Oh zdaj pa nikdar, nikdar več, oblast in vse je preč! Res, za poginit! Rešenika in tolažnika pa ni od nikoder, in žalostno kričijo uboge liberalne pare: Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj Vi g. dr. Kukovec, ker roka klerikalcev nas je močno, močno zadela.

s Smartno ob Paki. Grilov očka, katerim se je pred letom županski stolec tako preobrnil, da še niti v odbor niso prišli, bi radi zopet organizirali svojo četico za Kaca. Pa si nič kaj ne upajo, ker že itak sami cikajo v socialdemokratski tabor. Edino Kliner, iz katerega življenja bi se dalo veliko napisati, še ni izgubil upanja na zmago liberalcev. V tej domišljivosti ga med drugimi liberalnimi priveski tolaži tudi neko bivše dekle, ki je huda liberalna politikarica. Kako se bodo ti „kremenjaki“ z nadučiteljem Weberjem na čelu, obnašali v volilnem boju, sporočim vam drugič.

Opazovalce.

s Sv. Anton na Pohorju. Naš ljubi Sv. Anton je bil dosedaj po časnih malo poznan. Pa prvi volilni shod mu je pridobil ime, katero se skoro na prvem mestu čita po liberalnih in krščanskih časnikih. G. Žebot je bil od treh zlikovcev napaden. Gospod župnik Panič je bil od poštenih (?) kmetov dejansko napaden, in čuj in strmi svet: „klerikalci“ začnejo s pretepi volilni boj. Res smešen je liberalcev v svoji strasti; pametno misliti ne more več. — Važno besedo med liberalci pri Sv. Antonu ima mladi Petrek. Bogat je ta mladi Petrek in silno tih. Pa tiha voda ima globoko strugo; tudi tiha Petrekova duša je polna liberalizma, ki pa mu ga baje narekuje mogočni Pahernik. Ta Petrek je poln političnih skrbi, kako bi se razširil med tukajšnjim ljudstvom „Narodni List“. Mi pa vam kličemo: dragi Antonjevcani, pometite z lažnjivim celjskim kljukcem iz svojih hiš. Berite dobre časnike. Dobri časniki so vaši prijatelji.

s Gornjograd. Načelnštvo in nadzorništvo Kmečke hranilnice in posojilnice v Gornjem gradu je v svoji seji dne 6. junija sklenilo soglasno, svojemu dosedanemu udu Antonu Berk, kaplanu pri Sv. Barbari v Haložah, izreči javno zahvalo za njegovo neumorno delovanje, katero je razvijal kot tajnik in odgovornik tega denarnega zavoda. Kličemo vam, g. kaplan: Bog blagoslovi Vaše delo tudi v Vaši novi službi! — Načelnštvo Kmečke hranilnice in posojilnice v Gornjem gradu.

s Gornjograd. Hitro mine čas, dan za dnevom, teden za tednom, mesec za mesecem in leto za letom. Prišel je tudi čas, katerega ne bomo hvaležni župljani tako kmalu pozabili. Poslovil se je namreč od nas naš neumorno delavni č. g. kaplan, „znani“ Berk. Res, znan je bil naš č. g. kaplan po svojem neustrašenem nastopanju v prid slovenskega katoliškega naroda v Gornjem gradu, pa tudi drugod, kjer je ob mnogih prilikah govoril posebno o narodni organizaciji, in kjer je še posebno spodbujal ljudstvo k narodnemu delu. [Kar je dobro mislečih, značajnih Gornjegraščanov, nas je vest, da nas č. g. Anton Berk zapusti, hudo zadela. Z njim je izgubilo naše izobraževalno društvo požrtvovalnega člana in vnetega govornika, voditelja in obenem tajnika. Haložanom častitamo, da so svojemu bralnemu društvu pridobili tako vneto moč. Z njim je izgubila tudi naša kmečka posojilnica delavnega odbornika in jako skrbnega tajnika. Bog mu plačaj, kar je storil dobrega naši posojilnici s svojim marljivim delovanjem, in kar je storil dobrega s svojimi besedami v naših društvih tekom treh let, ki jih je preživel pri nas. Poslovil se je od nas žalujočih župljanov; pa tudi mi smo se poslovili od njega s solznimi očmi ter mu kličemo: Bog blagoslovi Vaše delovanje na Vašem novem mestu!

s Nova Stifca pri Gornjem gradu. Naš nadučitelj g. Kelc je pred nedavnim časom prosil g. župnika, naj bi se opustili osebni napadi v dopisih iz naše župnije, z zagotovilo, da bo on od svoje strani zabil napade, zlasti na g. župnika. „Narodni List“ pa v eni svojih zadnjih številčk zopet prinaša dopis iz Nove Stifte, v katerem kar po stari navadi g. župnika napada in s tem kaj lepo agitira za mir in slogu v župniji. G. Kelc, primite dopisnika „Narodnega Lista“ za ušesa, ker drugače ne bode dal miru. Tega pa nikar ne pričakujte, da če se nas bo v nasprotnem časopisju napadalo, da bi pa potem mi lepo molčali. Kdor seje veter, žanje vihar!

s Nova Stifca pri Gornjem gradu. Naši ljubljivi liberalci so zadnji čas pustili č. g. župnika bolj pri miru, zato, ker mu ne morejo nič hudega očitati,

a laži jim je menda že zmanjkalo. Zato so se spravili nad druge pristaše Kmečke zveze. Na vrsto sem prišel tudi jaz; liberalno učiteljsko glasilo „Narodni List“ me je v 20. številki prav lepo počastilo. Ker pa imam preveč dela, kakor piše „prosvitljenci“ dopisnik, in vsled tega nimam časa, dolgo se prerekati z njim, mu odgovarjam kar na kratko. — Da sem agitator Kmečke zveze, kar bi moral pravzaprav biti vsak pošten slovenski mladenič, to ni za mene nobena sramota, ampak čast, in to tem bolj, ker vem, da sem delal vselej odkrito in pošteno, med tem ko so moji nasprotniki delali drugače. Povem jim, da bom nadalje agitiral za katoliško narodno stvar kljub vsem nasprotstvom. — Tega, da bi moral kot živinski ogleda zmirom doma za mizo s peresom v roki čakati, kdaj kdo pride po ogledni list, pa nisem našel še v nobenem opravljeniku, pa tudi menda nobeden pameten človek ne zahteva. — Ni res, da bi me brat prosil, da bi mu prepustil kako službo, pa bi bil gluh za njegove prošnje; ampak res je, da bi mu prepustil „tri“ službe, pa jih ni hotel prevzeti, ker bi mu bilo vsled pičle plače z njimi malo pomagano. — Tudi je laž, da bi mi bil g. okrajni načelnik sam ponudil službo cestarja, ampak ta služba je bila lani razpisana; če sem prosil za njo tudi jaz in jo dobil, mi tega menda ne more nihče šteti v greh. Služba je bila oddana v seji okrajnega odbora dne 20. junija. Če pa liberalni dopisnik nima drugega dela, kakor pisati v ničvredne časnike, naj se kar oglasi, pa mu radovolje prepustim kakšno službo, da si bodé vsaj na pošten način mogel služiti vsakdanji kruh. Tudi mu obljubim, da če prideva kdaj v mežnarjevi prodajalni skupaj, ga be dobil par „frakajnov“ kar zastoj, ker tako pridno skrbi za me. Svetujem mu tudi, naj vzame metlo v roke ter pomete pred svojim pragom in pri svoji stranki, potem šele naj začne drugod. — Albert Slavinšek.

Slovenjgradec. Kandidat narodno-štajercijanske stranke, Ivan Kac, (Johann Katz) je priredil v nedeljo, dne 5. t. m. dva volilna shoda, v St. Janžu na Vinski gori in v Šoštanjju. Za začetnika vsekako velikansko delo! Da bi svojim volilec bolj imponiral, najel si je v Slovenjgradu lepo kočijo, da mu pa ne bi trebalo govoriti, je vzel s seboj svojega konsumenta „dr.“ Jak. Vrečka in štajercijanca Werdnig-a, po domače Podržana. Kac je na shodih velikodušno izjavil samo to, da bo poslanec, če mu bodo dali volilci glasove. Podržan je pa zapel svojo staro pesem: farje proč, prej ko farje snemo na kisli juhi, bolje bo za nas. Kaj so se mu neki „farji“ tako zamerili? Najbrž ga jezi, da delujejo duhovniki pri izobraževalnih društvi, njemu pa, kakor se je sam večkrat izrazil, ni za to, da bi postali kmetje „kunštni“, potem namreč ni mogoče več napraviti „kšelta“ z njimi. Mogoče mu pa tudi to ne ugaja, ker morajo duhovniki oznanjati nekatere zapovedi, ki njemu niso všeč. Zalostno je za njega le to, da se za njegovo gromenje in za strele, ki prihajajo iz njegovih ust, nihče ne zmeni. Ko je pri neki drugi priložnosti (v St. Janju pri Dravogradu) končal svojo pesem o „farjih“, je pokazal neki kmet s prstom na čelo, pa rekel: Podržan, Podržan, meni se zdi, da...

s Ivan Kac zna imenitno govoriti, tako je zadrževal nek učitelj v Slovenjgradu, pa pristavil: kadar je „fajhten“, pa še tega mu ni nihče verjel.

s St. Miklavž pri Slovenjgradu. Tukaj se ljudje splošno povprašujejo, kaj bi neki Ivan Kac storil, ko bi bil izvoljen za poslanca. Bi li vzel na Dunaj tudi druge seboj, ki bi mesto njega govorili.

s St. Martin pri Slovenjgradu. Ivan Kac bo moral prihodnjic najeti več kočij, če se bo kje priredil volilni shod; eno za sebe in za govornike, druge pa za poslušalce.

Vestnik mladinske organizacije.

Poljčane.

Po večernicah se je zbralo obilo mladine, med katero je bilo tudi nekaj očetov in mater, v posojilniški hiši k zborovanju. Soba je bila natlačeno polna, a tudi v veži in zunaj je bilo mnogo zborovalcev.

Najprvo je mladenič Salomon Vincencij v navduševalni deklamaciji spodbujal zbrane k tesni oklepnitvi društva k narodnemu delu.

Za njim je mladenič Šuc Jakob v imenu poljčanske mladine pozdravljajal odposlanca S. K. S. Z.

Urednik Kemperje, ki je dobil nato besedo, je v daljšem govoru spodbujal mladeniče in dekleta k odločnosti in značajnosti v boju z našimi številnimi nasprotniki. Le ako se ozko združimo, si ohranimo zdravo telo, ter se izobrazimo in plemenitimo, bomo močni dovolj, da zadržimo naval nasprotnikov.

Za tem je govoril mladenič Keguz Jožef. V izbranih besedah je navduševal mladino k boju za resnico in pravico. Mladenka Kohn Antonija je bodrila zbrana dekleta k združevanju v Dekliško zvezo, in kazala na napredovanje mladeničev, katere morajo dekleta posnemati.

Č. g. kaplan Alt je končno opozarjal na uvaževanje slišanih besed, in se je toplo zahvaljeval govornikom. S tem je bilo lepo zborovanje končano.

Gotovo je, da so padle besede na rodovitna tla, in bo šla naša vrla mladina korajžno na delo za sveto stvar. Posebno mora veseliti vsakogar, da naši mladeniči in dekleta tako neustrašeno sami nastopajo. Akoravno so vsi domači govorniki nastopili prvokrat, in pogled na poslušalce človeka v začetku nekoliko zmede, so vsi dobro opravili. Le tako naprej!

Kamnica pri Mariboru. Mladina iz Kamnice in sosednjih krajev bo v nedeljo, dne 12. junija imela priliko, da se pridruži mnogoštevilnim vrstam naše organizirane krščanske slovenske mladine. Posebno za mladino v obmejnih krajih, kjer bijejo naši Slovenci hud boj z „narodnim in obenem verskim sovražnikom“, je neprecenljive važnosti, da spozna prava načela, po katerih se mora ravnati, in da dobi v roke tudi pravo in močno orožje, s katerim bo uspešno branila slovensko narodnost in ohranila slovensko zemljo ter jo ohranila Slovincem. Izobrazbe je treba, znanja in gorečega navdušenja za sveto stvar. Shod v Kamnici bo služil temu namenu. Mladinska slavnost se bo začela s cerkvenim opravilom. Ob 10. uri je pridiga, ki jo bo imel g. dr. Hohnjec iz Maribora. Po sv. maši je mladinsko zborovanje, na katerem bo govorilo več govornikov. Mladina, pridi v najobilnejšem številu! Tudi stariši in prijatelji mladine so prijazno vabljeni. — Že naznanjeno zborovanje Marijinih družb se vrši dne 3. julija.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Shod M. Z., kateri se je vršil dne 29. maja, se je obnesel prav izborno. Bila je številna udeležba. Zares lepo je videti mladeniče, ako se ogibljejo slabih tovarišij ter si iščejo dobre družbe. — Č. g. duh. svetovalec Sinko kot podpredsednik izobraževalnega društva, pozdravi navzoče ter nam predoči dosedanje delovanje naše zveze. Mladenič Anton Kajnih je deklamoval „Oblast ognja“. L. Horvat je govoril o namenu naših Zvez, katere se potegujejo za pošteno mladeniško življenje. Potem je sledil šaljivi prizor, kateri se je izborno obnesel. Končno nam je novodošli č. g. kaplan Skvarč obljubil svojo pomoč pri naši M. Zvezi, za kar se mu priporočamo. Naposled nas je v izbornih besedah opozarjal, naj se ogibljejo vsega, kar bi škodovalo našemu zdravju. Posebno nas je svaril pred nikotinom, alkoholom in ponočevanjem, kajti v zdravem telesu prebiva tudi zdrava duša. Torej mladeniči, le naprej z geslom: „Z Bogom in Marijo, za slovensko domovino.“

Konjice. „Rožni“ shod Dekliške zveze v nedeljo, dne 5. t. m. je vspel istotako izborno kakor „lilijni“ dne 1. majnika. Posvetile so ga pridne članice presv. Sreca Jezusovemu. V govorih in deklamacijah — bilo jih je 10 — so se obravnavala razna, za dekluško življenje velepomembna vprašanja. Dekliška zveza je s tem shodom slovesno posvetila vso svojo prihodnost kraljevemu Sreca vseh src.

Za dekluški shod v St. Juriju ob juž. žel. je daleč na okrog veliko zanimanje. Zato obeta biti shod jako veličasten, posebno, če bo dal Bog lepo vreme. Dekleta, Dekliške zveze in Marijine družbe iz sosednjih župnij, ki pridejo skupno na shod, prosimo, da najpridejo četrte pred 10. uro pred pol dne do nove ljudske šole, od koder bo potem skupna procesija do cerkve. Ob lepem vremenu bo pridiga zunaj cerkve. Kdor si hoče v prostem času od 12. do 1. ure popoldne kaj postreči, se priporočijo sledeče gostilne: Katoliški dom, Adam Kincl, Franc Kincl, Herman Kincl, vse v spodnjem trgu. — Na noge torej dekleta, da bo udeležba velika in da bo shod tem veličastnejši!

Sevnica. V nedeljo, dne 29. maja je bil za nas posavske mladenke zopet vesel dan. Kajti popoldne po večernicah zbrale smo se vsa dekleta v kaplaniji, kjer je bil — občni zbor Dekliške zveze. Pozdravil je mladenke naš č. g. župnik Doberšek ter nam razložil pomen in namen Dekliške zveze. V odbor so bile izvoljene sledeče članice: Voditeljica: Rau Marija, namestnica: Kolander Jozefa; tajnica: Senica Jozefa, namestnica: Sinkovič Liza; blagajničarka: Košerok Ana, namestnica: Vidmar Helena; knjižničarka: Vovk Neža, namestnica: Brinovar Terezija; voditeljica petja: Bonač Amalija, namestnica: Drobne Ana. — Odbor je sklenil, naročiti sledeče časopise: „Slovenski Gospodar“, „Naš Dom“, „Domoljub“, „Bogoljub“, „Glasnik najsv. Sreca“ in „Salezijanska poročila“. Nato je kaplan Gorjup zaključil občni zbor, me pa smo se veselo vračale v spremstvu naših cerkvenih pevč domov.

Liberalnim lažnjivcem v album.

Tolovajski napad na gospoda Žebota je naše liberalce spravil iz ravnotežja. Neprijetno jim je, da so nekateri ravno sedaj pred volitvami kazali svojo surovo liberalno naravo. Da bi slab vtis vsaj nekoliko ublažili, so začeli v svojih listih krepko lagati. Najprvo drzno trdijo, da gospod Žebot ni bil napaden, potem pa dokazujejo lahkovernim pristašem, da je bil tepen častiti gospod župnik. Z ozirom na to smo dobili sledečo izjavo, ki krasno osvetljuje liberalno početje.

Izjava.

Podpisani kmetje obsojamo najodločneje nesramno pisavo „Narodnega lista“ od 3. junija 1910, kakor da bi bil na dan volilnega shoda dne 29. maja naš častiti gospod župnik od nas tepen. Takemu grdemu obrekovanju najodločneje ugovarjamo. Mi kmetje pri Sv. Antonu na Pohorju smo mirni, trezni in krščanski možje, ki spoštujemo svoje duhovnike. Lažnjivemu dopisniku „Narodnega lista“, ki krade čast nam in našemu gospodu župniku, pa kličemo: sram ga bodi! Čast gospoda župnika je tudi naša čast.

Sv. Anton na Pohorju, 5. junija 1910.
Marko Namlek, kmet; Anton Mrak, kmet; Pongrao

Krištan, kmet; Matija Kanop, kmet; Gašper Pušnik, kmet; Anton Pušnik, kmet; Florijan Kolešnik, kmet; Franc Rek, kmet.

Knjževnost.

§ **Sociologija.** Spisal dr. Aleš Ušeničnik. Izdala Leonova družba v Ljubljani. Založila Katoliška bukvarna. Str. XV, 839. Cena broširani knjigi K 8 50 vin., v platno vezani K 10 80 vin. Učeni g. pisatelj pravi sam v uvodu, da ni pisal te knjige za preprosto ljudstvo, zato tudi mi v našem listu ne moremo podati natančne in strokovne ocene. Zdi se nam pa vendar potrebno, naše čitatelje in čitateljice seznaniti s to knjigo. Stojimo v sredi socialnega in družabnega gibanja, vsepovsod se snujejo raznovrstna društva, kamor se obrnemo, povsod nas srečava „socialno vprašanje“; tudi navaden človek mora danes vedeti mnogokaj, če hoče, da mu drugi ne hodijo po hrbtu. Ni pa dovolj, samo snovati društva in govoriti kar tje v en dan, ampak zlasti voditelji morajo imeti jasne pojme o važnosti socialnega (družabnega) vprašanja, o vzrokih, iz katerih izvirajo razne bolehave prikazni današnje človeške družbe, poznati treba razne stranke, poklicane in nepoklicane zdravnike, ki obetajo ljudem bogate stvari in obsega vsega, kar je treba nujno vedeti na socialnem polju. Dobro nam je torej došla knjiga dr. Ušeničnika. Obsega uvod in štiri dele. V uvodu nas kratko pouči o pomenu, bistvu in razdelitvi socialnega vprašanja in socialne vede, pa o raznih šolah, ki obdelujejo to stvarino. V prvem delu nas potem seznanijo s temeljnimi nauki, na katerih stoji socialna veda, o človeku kot osebi in socialnem bitju, o človeški družbi, o pravici in ljubezni, ki kakor lepilo držita skupaj človeško družbo, in pravicah, ki človeku po naravi pristojajo. Jako važni in poučni so tudi drugi, tretji in četrti del, o državi, nje izviri in oblasti, o socialnih zistemih (kapitalizem, liberalizem, socializem, krščanski socializem), o delavskem, obrtnem, trgovskem, kmetiskem vprašanju itd. — Tisti naši prijatelji, ki so se udeleževali naših zimskih socialnih tečajev, so o teh rečeh že marsikaj slišali, a dobro bo, če si vsaj naša močnejša društva omislijo to knjigo, ter jo zlasti predavatelji in voditelji marljivo prebirajo. Omikaneec bi naj imel vsak to knjigo pri rokah. Naj torej prinese knjiga obilo dobrega sadu našemu dobremu ljudstvu, kar bo gotovo g. pisatelju tudi najlepše plačilo za trudapolno delo.

§ **Slovstvo.** Minoli mesec je izšel IV. zvezek Pravnikove zbirke avstrijskih zakonov, ki ga je uredil dr. E. Volčič v Novem mestu. Ta zvezek obsega predpise o zapuščinah in njih davščinah, o notarstvu in o položbah (depozitih), ima 710 strani in velja v platno vezan 7 K. Obenem izidejo posebni oddisi iz te knjige „Pristojbine o zapuščinah“, cena 1 K 20 vin. in „Sodni depoziti“, cena 1 K 80 vin. Vse te knjige se dobe po knjigarnah in pri dr. Volčiču.

Velik potres v južni Italiji.

Iz Južne Italije prihaja zopet poročilo o groznem potresu, ki je zahteval kakor žrtve tudi mnogo človeških življenj. Niso še zaceljene rane, ki jih je prizadejal grozni potres v Kalabriji in popolnoma razdejaj bogato in cvetoče mesto Mesino ter mnogo drugih krajev, in že so tajne podzemne sile na novo obiskale po naravnih lepota in bogastvu odlikujočo se Južno Italijo. Zdi se, kakor tla bi se bila neka višja sila zaklela, ne dopustiti, da bi se ta dežela, ki je od narave tako bogato obdarjena, a ki je bila doslej popolnoma zapuščena in zanemarjena, razvila do blagostanja. Ob spominu na nesrečne žrtve, ki so izgubile v enem samem hipu svoje najdražje, otroci stariše, stariši otroke, žene možje in možje žene, ob spominu na nedolžne žrtve, ki so postali v enem samem trenutku berači, se mora pač umakniti vsako drugo čustvo in dati mesta edino-le čustvu človeškega sožalja.

Iz Napolja poročajo, da je v torek, dne 7. t. m. ob 3. uri in 3 minute zjutraj bilo čuti v višje ležečih mestnih delih močen, valovit zemski sunek, ki je trajal nekaj sekund. Prestrašeno prebivalstvo je zapustilo stanovanja. V vasi Calitri se je več hiš posulo. Dosedaj so izvlekli iz razvalin 12 mrličev in mnogo ranjenecov. V drugih krajih je bilo še več žrtev na človeških življenjih.

Najnovejše novice.

Sv. Vid niže Ptujja. Tukaj bo v sredo, dne 15. t. m. živinski sejem, kateri je zmiraj dobro obiskan in se priporoča, da se prižene mnogo živine, ker pridejo kupci od vseh krajev.

Izlet v Hoče priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru dne 19. t. m., kjer bo v gostilni gospoda Rojka st. majhna zabava. Odhod izletnikov: ob 1.55 popoldne z vlakom, ali pa peš ob 1/2. uri popoldne od društvene sobe. Vstopnina prosta. Prijatelji in somišljeniki, pridite v obilnem številu!

Listnica uredništva.

Sv. Barbara v Halosah: Udeleženi gospodom tako hvale niso po godu. — Sv. Bolek pri Središču: Za to številko prepozno.

Pristopajte k Slov. Straži!

Iz pravil „Slovenske Straže.“

§ 1. Ime in sedež društva.

Društvo se imenuje „Slovenska Straža“ in je ustanovljeno za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele in ni politično. Vodstvo in sedež društva je v Ljubljani.

§ 2. Namen društva.

Namen društva je obramba slovenskega življa potom narodne izobrazbe in gmotne okrepite ljudstva na katoliškem, narodnem in patriotskem temelju.

§ 3. Sredstva društva.

Sredstva so prosvetna in gmotna.

Prosvetna sredstva so sledeča:

1. Društvo sestavlja odseke, po katerih spoznava narodne, kulturne in gmotne potrebe Slovencev, prireja v ta namen poučna potovanja in izdaja nabrano gradivo.

2. Prireja shode ali sodeluje pri že obstoječih izobraževalnih organizacijah, ustanavlja knjižnice in podpira že obstoječe, prireja tečaje, zalaga tiskovine, prireja narodne slavnosti, gledališke predstave, izlete, zbirke, razstave, muzeje in sploh vse, kar ima namen vzbujati ter gojiti zmisel za domačijo, njen značaj, narodne navade, noše, sloge, umnosti, krajevne lepote, telovadbo, turistiko in šport.

3. Ustanavlja ali podpira šole in šolska društva.

Da pa društvo doseže svoj gmotni namen,

1. podpira po svoji moči z denarnimi sredstvi slovenske nepolitične organizacije, priredbe in naprave, časopise in književne publikacije, ki so v zvezi z narodno izobrazbo;

2. kupuje zemljiška posestva ter jih prodaja ali daje potem Slovincem v zakup brez kakega lastnega dobička;

3. denarno podpira socialno koristne naprave, gospodarske organizacije, ustanove, mladinskovarstvena, vajeniška in dijaška podporna društva, delavske strokovne organizacije;

4. zalaga in razpečava razno blago v društvene svrhe. V kolikor se za izvrševanje teh društvenih namenov potrebuje oblastveno dovoljenje, se mora to izposlovati.

§ 4. Pridobivanje denarnih sredstev.

Denarna sredstva društva se zbirajo iz

1. prispevkov društvenikov;
2. daril, volil in podpor;
3. z oblastvenim dovoljenjem prirejenih nabitranj;
4. dohodkov društvenih ali v njegovo korist prirejenih veselil, gledaliških predstav, predavanj, razstav in publikacij;
5. dohodkov društvenih podjetij, zasnovanih v društvene namene;
6. iz dobička pri razpečanemu blagu.

§ 5. Člani.

Društveni člani so

1. ustanovni, ki plačajo vsaj 200 K naenkrat, ali pa vsaj v štirih obrokih tekom enega leta;
2. redni, ki plačajo vsaj 1 K na leto, najmanj 10 K pa, če so društva, oziroma pravne osebe;
3. podporni člani, ki plačujejo vsaj 50 vin. na leto.

Člani društva so moške, ženske in pravne osebe. Tisti, ki hočejo postati člani, se oglašijo pri društvenem vodstvu ali pri podružnici svojega okraja.

Vse svote, ki presegajo udnino, se bodo odslej izkazovale kot „Slomškov dar“ našo narodno obrambo. Zato vsak, kdor zmore, prispevaj vsako leto tudi po 20, 10 ali vsaj 5 K „Slomškovega daru“, da z vsakim dnem naraščajo tudi denarna sredstva „Slovenske Straže.“

Vse darove in vsa pisma naj se pošilja samo na naslov: „Slovenska Straža“ v Ljubljani.

Opozarjamo vse somišljenike, da vpošiljajo od sedaj nabrej vse prispevke, namenjene obmejnim Slovincem, direktno „Slovenski Straži“ v Ljubljani. Sedaj ko imamo centralo, moramo tudi skrbeti za centralizacijo naših denarnih sredstev.

Podružnice se bodo snovale potom centrale, zato naj povsodi, kjerkoli nameravajo ustanoviti kako podružnico, to takoj javijo „Slovenski Straži“ v Ljubljani.

Slovinci, vsi k „Slovenski Straži“!

Celjski okraj.

c Griže. Neki dopisnik iz Griž v „Narodnem Dnevniku“ števil. 115 in v „Narodnem Listu“ laže in zavija prav nesramno, da bi vso krivdo liberalnih naprednjakov zvrnil na Orle. Piše, da je po krivdi dveh klerikalnih fantov prišlo do pretepa. Kaj sta pač storila dotična dva fanta takšnega, da se ju je moralo z nožem napasti?! Dalje piše, da je napadalec storil to v silobranu. Spričaj, kedaj ga je eden držal, in drugi z vozno ročico tolkel po glavi. Ako tega ne dokažeš, imenujem te pred vsem svetom nesramnega lažnjivca in obrekovalca. — Resnica pa je, da so napadalec in njegova dva tovariša pustili svojo pijačo na mizi v gostilni g. Piklna in tekli za fanti, ki so mirno pili, jih prehiteli, in napadalec jih je pričakal

in enega izmed Orlov takoj z nožem hudo ranil. In nazadnje še dopisnik pravi: „Krivi so vsega Orli, ki ne dajo nikoli miru.“ Dokaži, kedaj vas napadamo! Kedo pa so tisti, ki izzivajo mirne fante s čuki in z zvižganjem? Ali ne naprednjaki! Kdo so tisti, ki cele noči rogovilijo in kakor gladne hijene pričakujejo svoj plen, da še pošten človek ni varen pred njimi? Ali ne naprednjaki! Kedo so tisti, ki so s silo vlomili in smodnik ukradli ter z nožmi napadajo? Ali ne ravno naprednjaki!

Brat Orel.
c Sv. Vid pri Grobelnem. Ko sta dobila dva šentvidska, na pol liberalna pristaša „N. List“ števil. 18 v svoje roke, hitela sta gledat za vogel hiše, — že veste kje — kaj je kaj novega pri nas, mogoče je zopet kak dopisnik imel kakšne sanje o prikaznih, ako je zopet ta pošast morala z dopisnikom kaj govoriti, bojda ga že ima na svoji vrvi. Koj pogledata prvo stran, drugo stran, in res na tretji strani že Sv. Vid pri Grobelnem, drugi dopis Sv. Vid pri Šmarju, in še tretji Sv. Vid pri Ponikvi. Ne, veš ti sosed, kar trije dopisi so notri, kaj je le v prvem, — beri ti — drugi si pa zažge smodko, da bi bolj gladko slišal besede. Ko prebere prvi dopis, pa mu pravi, veš, tukaj pa ni ta naš dopisnik pravo pogruntal, tako je začel čez nekega Lenteka lažnjivo pisati, saj ga dobro poznaš, tistega, katerega je že prejšnji župan Florjanek mislil prenarediti, pa s tem ne opravi nobeden nič; kakor sem ga enkrat slišal, se je tem Florjanovim županovim dopisom kar smejal, in ni rekel nič drugega, kakor — da bi se le s pametjo srečala, veš kaj, ker je že star, je pa ne more prijeti. V drugem dopisu pa hvali dopisnik Florjaneka in samega sebe, se ima za berača; to pa je zopet tako lažnjivo, da bi bilo skoraj mene sram, ki ta „Narodni List“ berem. Ali poznaš tega dopisnika, telebast mora biti, da toliko poje, kakor piše, latvico kislega mleka in hleb koruznega kruha, to pa res dela telebaste sanje, kakor je mogoče on sam. V tretjem dopisu pa predstavlja sedaj njega, župana. Mogoče je šele Pevec mislil, da bode kobilu kupil, in je bržčas mislil, da je že njegova, a prodajalec o tem še ni nič vedel. Najbolj lažnjivo je pa tudi to, da je prejšnji g. kaplan Ostrž postavil Tonča za župana. Saj pozna vse občinske odbornike. Res, Bog naju varuj, da bi takim dopisom „N. L.“ kaj verjela. Poslušalec.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Zopet lepa prilika čaka šentvidskega dopisnika „N. L.“ v št. 18, kateri me še kot prijatelja navidezno pripozna, pa hoče me vendar dolžiti dopisa v „Slovenskem Gospodarju“ z dne 28. aprila t. l., mogoče tudi drugih dopisov, kateri so brez mojega podpisa. Nadalje trdi moje nedokazano obrekovanje, kako si naprednjaki z vinom jezo gasite, ker ste izgubili svojega župana. Ali misliš dopisnik „N. L.“, da jaz tako vohunim za teboj, kakor ti za menoj, da veš tako dobro za moje poldnevno zborovanje; saj vem, da te v oči bode vsako moje poslovanje. Tvoji dopisi mi pač še niso nikdar prebavljena ustavili, pa ga tudi nikdar ne bodo; pa je čas molčati, pa tudi čas govoriti, ti vendar moram naravnost povedati, da je sramota za tebe, ki mi oponašaš moje žuljave roke, ne zaradi mojega dela, ampak zaradi obdolženja dopisov „Slovenskega Gospodarja“. Ali ne veš, da tudi jaz plačujem za tistega šentvidskega liberalnega — berača — ki si tako požrešen, da si pojedel latvico kislega mleka in hleb koruznega kruha, zato, da so se ti bolj kunštne laži sanjale, dober tek tudi za naprej. Dokler mi obdolženja tega dopisa v „Slovenskem Gospodarju“, kateri so bili brez mojega podpisa, ne dokažeš, te imenujem lažnjivca, vrhu tega zaslužiš še en tisoč kron, ako mi dokažeš, česar si me obdolžil. Sedaj se ti bode pač gotovo kaj sanjalo po želji za tem zaslužkom. Kako lepo priložnost imaš, da daruješ ta znesek za stavbo nove šentvidske cerkve! Kako bomo vsi veseli, da zna šentvidski liberalni dopisnik svojo laž z resnico dokazati. Pa da ti ne bode preveč pamet mešalo, in liberalne lažnjive sanje motilo, ti želi mirno spanje in pozdrav tebi, — vsakemu odkritosrčni

Lentek.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Ker naši liberalci preveč ljubijo vinsko kapljico, in ker drugi dan spijo do devete ure, kadar se ga preveč nasrkajo, zato so sklenila šentvidska dekleta, da ne marajo takih ljudi za može, kar spričuje sledeča pesem:

Veseli bodimo
vesel'ga srca,
smo iz lušnega kraja
s šentvida doma.

Ne bom se možila
liberalcu na dom,
ga s svojimi žulji
redila ne bom.

Vse sproti zalumpal
bi on mi potem;
a jaz pa naj stradam
in krop neslan jem?

Le sam naj ostane,
naj pije čez noč,
a jutraj naj vstaja,
Ko devet je proč!

Zato liberalce
ne boš me dobil,
b' me lahko nazadnje
še 'z hiše spodil.

c St. Jurij ob juž. žel. Pred par tedni je pogorelo gospodarsko poslopje Andreju Kramperšek iz Bezovja do tal in je ostalo le nekaj obžganega lesa v vrednosti največ 80 K. Zavarovano je imel pri „Wechselseitige“ v Graecu, in sicer že od 29. marca 1859, in je od tega časa redno plačeval zavarovalnico. Nemalo se je pa začudil, ko se mu je po pregledu škode naznanilo, da dobi mesto 1600, le nekaj čez 1100 K odškodnine. Mož je seveda ugovarjal in predlagal občinske može in stavbenega mojstra, ki naj bi bili dokazali, da je bilo poslopje vredno še več, kakor je bilo zavarovano, a se mu je vse odklonilo. Nasprotno ga je pa zastopnik silil, da se mora takoj podpisati, ker bo moral sicer hoditi k sodnji itd., dokler ga ni pripravil, na kar je pa seveda vsaka pritožba zastoj. To je zopet dokaz nemške ljubezni do nas, ki slove: Slovencev plačaj, pa molči; tebe ne potrebuje, ampak tvojega denarja. Kako ji diši slovenski denar, se vidi v tem, da se brani z vsemi štirimi, zbrisati slovenskega uda, in uporablja vsa mogoča sredstva, da bi ga obvezala še za nekaj časa, kadar mu zavarovalna doba poteče. Med tem pa na slovenske dopise izključno le nemško odgovarja in pošilja slovenskim strankam le nemške zavarovalne pogodbe. — Mi pa povejmo že enkrat odločno takim in enakim nemskim zavodom, da kdor naš denar jemlje, naj z nami tudi v našem jeziku občuje, ali pa nas in naše denarje pusti na miru.

c St. Jur ob juž. žel. Narodno-napredna stranka priredi tukaj velikanski gledališki in koncertni večer, in sicer na splošno željo naše napredne inteligence. Sedeže prve vrste bodo zasedli gostje, kateri že lahko gledajo na vstrajno in plodonosno 5letno delovanje v narodno prosveto nazaj, za kar bodo seveda morali imeti tudi potrčila seboj. Od zadaj bodo sedeli razni javni in tajni prijateljski naprednjakov, kateri so samo mimogrede navezani na naprej-nazadnjake. Začetek slavnostnega programa oskrbi pevsko društvo „knjižice“ pod spretnim vodstvom velikega dirigenta. Prva pesem bo v starogrškem-doriškem tonu: „Kak' slobodno življenje mi živimo.“ Druga točka: Uskoška-sokolska diva, koja bo predstavljala razne solo-romance iz njenega mladostnega življenja. Tretja točka: Duet dveh sester: „Kako se glas' četrti božja zapoved?“ Potem pojo duet „Le mi lovimo napredne fante“. Gospica s hriba, katera že dolgo časa deluje za napredno stvar, poje v izposojeni obleki solospjev: „Ob domačem naprednem ognjišču.“ Po vspredu sledi potem vstop dveh oseb, za javno varnost v družbi nežnega spola dvomljivega značaja, kateri se bodo pokazali v raznih veseljih, a še bolj žalostnih prizorih službenega časa. Šesta točka: Nastop bratov sokolov in sokolic to- in onostran potoka Pesnice, kateri uprizorijo opereto: „Zalezujejo klerikalke!“ Deveta točka: Gospica, katera se dobro razume na prače, ali bolje še na moške hlače, bo predstavljala: „Iz ljubezni na oknu.“ Globok utis na poslušalstvo bodo napravile pesmi: „Obvaruj vedno si nedolžnost svojo“, in „Zapustili prav'ga sme Boga“. Čisto h koncu deklira, katera dobro ne vidi in je že velika, poje solospjev: „Ko bi jaz vedela, k'teri bo moj“ itd. Po vsem tem sledi prosta zabava. Govorniki, kateri bodo imeli razne dolgorepe govore, so že naročeni. Ker je program silno obsežen, bode gotovo vsak gost kolikor toliko lačen ali žejen. Tudi za vse to se bode poskrbelo. Za večerjo se bodo lahko dobile specialitete raznih narodno-naprednih jedil, kakor: Selska kislina in sladka juha, riževo meso celjskih narodnih jasli, šibenska podpečna pečenka, lokarski kljunači, botrični riški klobasni kotli. Prikuhe: Goriška dolga megla z rišinskimi buhtelni. Delikatose: Riški rižoto z makaroni itd. Za napredno pijačo bo bolj hudo, pa se bo vseeno dobilo: Kranjčevska dolga kisalica, žalsko zagagirano narodno pivo, Drameljska bela in črna vina. Najboljši bode seveda sekt s sirovimi jajci. Dober tek! Ako bi se kedo preveč napil ali se zmučil na kakoršen koli način, na primer s plesom, z randevouzom itd., so pripravljene sobe in tudi samokolnice, eno in dvovrežne.

c Dramlje. Oblast, neredneže v cerkvi svariti, bi rad „Narodni List“ dne 27. maja župniku vzel. Pričuje se, da je župnik siten, če kdo zamudi nekoliko pridige ali pa pokašlja. — Obstoj, Vencel, da si zopet lagal. Zvedite bralci resnico, ki se vam pove zato, da ne trpi župnik od liberalca po nedolžnem. Človeka imamo v fari, ki bi se radi odličnih služb moral odlično obnašati in drugim vzgled dajati. Ta človek zamuja nedeljo za nedeljo prvi del sv. maše in pridigo. Ko slednjič pride, odpre vrata s tako silo, da se vse streše. Ako še vlovi del pridige in mu ni kaj po volji, začne otroče na ves glas kašljati, nalašč, ne za potrebo. To se je zgodilo že več kot stokrat. Ali naj župnik k temu vedno molči? Ako se dotičnik ne boji nič več Boga, naj misli vsaj na državnega pravdnika, ki bi lahko z njim zavoljo motenja božje službe resno govoril. — Drugo zrelo zgodbo si je „Narodni List“ zmišlil čez župnika. Pripoveduje, da si je župnik v zadnjem času stavil nalogo, da po sv. maši čaka zunaj ljudi; ob taki priliki je nekemu posestniku zažugal, da ne sme pri liberalnem trgovcu kupiti železa; mož mu pove, da to njemu ni nič mar. Prijatelj Vencel Mežnar, ta novica je za župnika čisto nova, torej zlagana. Zapopade zdaj svet, da ne pride v Dramlje do miru, dokler bosta hotela župnika celo v cerkvi strahovati Vencel Mežnar in drugi. Obnašajte se vsi prav, ne vesite domačih reči na veliki zvon, v časnik, in ne lažite, da boste res inteligentni, v dobrem napredni, pa mirni ljudje. Tedaj ne bo treba nikomur v obrambi vaših ran odkrivati.